

2008.GADA RUDENS SESIJA SAEIMĀ

DARBS KOMISIJĀS

05.09.2008. - 19.12.2008.

SATURS

ĀRLIETU KOMISIJA	4
BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA	8
JURIDISKĀ KOMISIJA.....	11
CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA	16
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA	20
AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA.....	24
VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA.....	29
TAUTSAIMNIECĪBAS KOMISIJA.....	33
AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA	37
SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA	41
MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA	45
PIEPRAŠĪJUMU KOMISIJA.....	48
PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA.....	50
SAIMNIECISKĀ KOMISIJA.....	53
NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA	55
PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA	57
EIROPAS LIETU KOMISIJA	59
PARLAMENTĀRĀ IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA SAKARĀ AR IESPĒJAMU PRETLIKUMĪGU UN NEĒTISKU RĪCĪBU TIESLIETU SISTĒMĀ	62

Godātie lasītāji!

Aizvadītie četri mēneši mūsu parlamenta vēsturē tiks ierakstīti kā viens no visgrūtākajiem, intensīvākajiem un atbildīgākajiem darba cēlieniem. Tieši šajā sesijā deputātiem bija jārisina uzdevumi, kuri izraisījuši īpaši plašas diskusijas sabiedrībā. Tieši šajā sesijā deputātiem bija jāpieņem grūti un patiesi nepopulāri, taču ļoti vajadzīgi lēmumi, kas attiecas uz ikvienu no mums.

Šis bijis piesātināts laiks gan Saeimas komisijām, gan parlamentam kopumā. Vairākkārt un īsos termiņos veikti grozījumi valsts budžetā, pielāgojot valsts ieņēmumu un izdevumu prognozes ārkārtīgi straujajām izmaiņām tautsaimniecībā. Pirmo reizi parlamenta vēsturē par valsts budžetu atbildīgā Saeimas komisija noturēja sēdi kopā ar valdību, tā nodrošinot valsts budžeta grozījumu pieņemšanu rekordīsā laikā. Intensīvi strādāja Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, 18 sēdēs kopā ar ekspertiem un pašvaldību pārstāvjiem gatavojot administratīvi teritoriālo reformu. Saeimas deputāti par jauno novadu karti diskutēja pēc neatkarības atgūšanas garākajā parlamenta sēdē, kas sākās 11.decembra rītā pulksten 8.30 un tika pārtraukta puspiecos nākamajā rītā. Asas debates par novadu karti turpinājās no 18.decembra rīta līdz pat pievakarei.

Šajā sesijā parlamentā esam diskutējuši tik daudz kā vēl nekad iepriekš, un deputāti ir apliecinājuši, ka patiesi sarežģītās situācijās Saeima spēj pieņemt konstruktīvus un valstij nozīmīgus lēmumus. Tas ir īpaši svarīgi laikā, kad parlamentāriešiem jāpieņem ļoti smags valsts budžets, jālemj par darbinieku skaita un algu samazinājumu valsts iestādēs un jāapstiprina nepopulāras izmaiņas nodokļu sistēmā.

Nav šaubu, ka nākamais gads nesīs ne mazums izaicinājumu Latvijas valstij un tās iedzīvotājiem, taču esmu pārliecināts, ka esam radījuši priekšnoteikumus ekonomikas stabilizācijai un kopīgiem spēkiem mums izdosies nostāties uz saimnieciskās atjaunotnes ceļa.

Patiesā cieņā,

Gundars Daudze,
Saeimas priekšsēdētājs

ĀRLIETU KOMISIJA

Šie četri mēneši bija piesātināti ar notikumiem. Komisija daudz strādāja pie plānotiem jautājumiem, taču starptautiskajā arēnā bija arī virkne tādu notikumu, kurus mēs nevarējām paredzēt. Uzskatu, ka uz šīm starptautiskajām aktualitātēm gan Ārlietu komisijas, gan parlamenta

līmenī reaģējām adekvāti un atbilstoši valsts stratēģiskajām interesēm.

Esam strādājuši pie daudziem starpvalstu līgumiem, tostarp ratificējuši līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā ar mūsu kaimiņiem Krieviju un Baltkrieviju. Tie ir būtiski daudziem abās pusēs dzīvojošajiem, jo nosaka pensiju eksportu. Tas nozīmē, ka, nosakot tiesības uz pensiju, abās valstīs uzkrātie darba stāža gadi tiek summēti un katra valsts maksā pensiju par tajā nostrādāto laiku.

Viens no svarīgākajiem jautājumiem komisijas darba kārtībā neapšaubāmi bija saistībā ar augusta konfliktu Gruzijā. Gan komisijas deputāti Sandra Kalniete un Jānis Eglītis, gan es personīgi kopā ar Saeimas priekšsēdētāju Gundaru Daudzi apmeklējām Gruziju un karadarbības skartos rajonus, pārlicinoties, ka Gruzijas teritoriālā integritāte ir apdraudēta.

Tāpat mūsu komisija aktīvi iesaistījās 2009.gada budžeta apspriešanā, rūpīgi skatot Ārlietu ministrijai plānoto budžeta sadalījumu un vērtējot, kādu iespaidu uz nozari atstās ekonomikas stabilizācijas pasākumi.

Andris Bērziņš,
Ārlietu komisijas priekšsēdētājs

SESIJAS KOPSAVILKUMS

Ārlietu komisija Saeimas rudens sesijā sanāca uz 27 sēdēm. Deputāti izskatīja dažādus starptautiskas nozīmes likumprojektus, apstiprināja pievienošanās vairākām nozīmīgām konvencijām, kā arī diskutēja par ārpolitiskajām aktualitātēm. Savukārt Baltijas lietu apakškomisija strādāja 16 sēdēs, kurās apsprieda Baltijas reģionam svarīgus jautājumus.

Ārlietu komisija kā atbildīgā komisija šajā sesijā ir skatījusi 20 likumprojektus. Galīgajā lasījumā šīs sesijas laikā pieņemti 16 komisijas kompetencē esoši likumprojekti.

Tāpat komisijas deputāti ir sagatavojuši un iesnieguši izskatīšanai Saeimā vienu likumprojektu.

LIKUMDOŠANA

Rudens sesijā Saeima ratificēja likumprojektu „**Par Latvijas Republikas un Krievijas Federācijas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā**”. Līgums sekmēs personu sociālo drošību, tām pārvietojoties no Latvijas Republikas uz Krievijas Federācijas teritoriju un otrādi, kā arī novērsīs dubultu sociālo apdrošināšanas iemaksu iekasēšanu. Līdz šim abu valstu sadarbība sociālās drošības jomā ar starptautisku līgumu palīdzību netika regulēta. Tāpat Saeima ratificēja likumprojektu „**Par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas līgumu par sadarbību sociālās drošības jomā**”.

Tāpat Ārlietu komisija atbalstīja un Saeima ratificēja likumprojektu „**Par Protokolu par Albānijas Republikas pievienošanos Ziemeļatlantijas līgumam**” un likumprojektu „**Par Protokolu par Horvātijas Republikas pievienošanos Ziemeļatlantijas līgumam**”. Tie paredz Pievienošanās protokolu parakstīšanu, kā rezultātā Albānija un Horvātija kļūst par NATO dalībvalsti.

Komisijas deputāti rudens sesijā vairākkārt sprieduši kā vienkāršot uzturēšanās atļauju izsniegšanas kārtību ārvalstu studentiem. Šobrīd dokumentu izskatīšanas procedūra ārzemniekiem, kas vēlas studēt mūsu augstskolās, ir salīdzinoši ilga, dārga un saistīta ar dokumentu pārsūtīšanu starp dažādām institūcijām. Lai noformētu dokumentus, ārzemniekiem, kuru mītnes zemē nav Latvijas vēstniecības, jānododas uz tuvāko mūsu valsts vēstniecību, kas prasa ievērojamus laika un finanšu resursus. Tas studētgrībētājiem liek izšķirties par studijām kādā citā valstī un tādējādi Latvijas augstskolas zaudē potenciālos studentus. Uzklusot Rektoru padomes pārstāvju un citu speciālistu ziņojumus un priekšlikumus problēmas risinājumam, deputāti sagatavoja likumprojektu „**Grozījumi Imigrācijas likumā**”.

Tā mērķis ir padarīt dokumentu iesniegšanas procedūru ātrāku un caurspīdīgāku, iesaistot tajā ieinteresētās augstskolas. Saskaņā ar grozījumiem uzturēšanās atļaujas saņemšanai nepieciešamos dokumentus Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē varēs iesniegt pašas augstskolas.

Tāpat rudens sesijas laikā komisija uzsāka skatīt grozījumus **Stratēģiskas nozīmes preču aprites likumā**. Likumprojekts pilnveido esošo stratēģiskas nozīmes preču kontroles sistēmu.

Ārlietu komisijas Baltijas lietu apakškomisija 2008.gada rudens sesijā sprieda par:

- Baltijas Asamblejas un Baltijas Ministru Padomes darba prioritātēm 2009.gadā;
- darba tirgu Baltijas valstīs un Ziemeļvalstīs;
- Baltijas Asamblejas 27.sesijas dokumentu projektiem;
- reģionālo sadarbību Eiropas Savienībā (ES).

AKTUALITĀTES

Ārlietu komisijā regulāri notika gan atklātas, gan slēgtas diskusijas ar Ārlietu ministrijas pārstāvju un citu speciālistu piedalīšanos. Deputāti uzklusēja Ārlietu ministrijas pārstāvjus par ES un NATO dienaskārtības aktualitātēm un situācijas attīstību pēc NATO sanāksmes Bukarestē. Komisija rūpīgi sekoja notikumu attīstībai Gruzijā un izstrādāja Saeimas paziņojumu, kas nosodīja Krievijas veikto militāro agresiju Gruzijā. Gatavojoties ES un Krievijas sarunu par sadarbības līgumu turpināšanai, komisija iepazinās ar citu ES valstu pozīcijām un izteica atbalstu stingrākai ES nostājai par Moldovas un Gruzijas konfliktu risināšanu.

Septembrī Latvijā viesojās Ķīnas Tautas Republikas Nacionālā tautas kongresa Ārlietu komisijas delegācija. Puses pārrunāja valstu divpusējās attiecības un apmainījās ar viedokļiem par Krievijas un Gruzijas konfliktu.

Tiekoties ar Horvātijas parlamenta priekšsēdētāju Luku Bebiču, Ārlietu komisijas deputāti atzinīgi novērtēja Horvātijas pievienošanos NATO un izteica atbalstu tās drīzai pilnvērtīgai dalībai arī ES. Savukārt Horvātijas pārstāvis iepazīstināja ar Rietumbalkānu reģiona aktualitātēm un valsts politiku attiecībās ar kaimiņvalstīm.

Pēc komisijas priekšsēdētāja Andra Bērziņa uzaicinājuma oktobrī Rīgā viesojās Dānijas parlamenta Ārlietu komisijas delegācija. Abu valstu radniecīgās komisijas pārrunāja ciešākas parlamentārās sadarbības iespējas, ES kaimiņu politiku Austrumu virzienā, kā arī enerģētikas jautājumus. Ņemot vērā, ka Dānijas delegācija pēc vizītes Latvijā devās uz Krieviju, svarīgs diskusiju objekts bija situācija Krievijā un attiecību ar Krieviju perspektīva. Lai sniegtu plašāku ieskatu un argumentu klāstu Latvijas redzējumam par attiecībām ar Krieviju, Saeimas Ārlietu komisija dāņu kolēģiem bija noorganizējusi tikšanos ar vairākiem Latvijas ārpolitikas speciālistiem.

Tiekoties ar Gruzijas parlamentāriešiem, sarunu galvenā tematika bija saistīta ar Krievijas un Gruzijas konfliktu. Tiekoties ar bijušās Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas (FYROM) Ministru prezidenta biedru ES integrācijas jautājumos Ivicu Bočevski, puses apmainījās ar viedokļiem par ES paplašināšanos un Latvijas eirointegrācijas pieredzi. Savukārt sarunā ar Norvēģijas Karalistes ārlietu ministru Jūnasu Gāru Stēri komisijas deputātiem bija iespēja pārrunāt reģionālās aktualitātes.

Tiekoties ar ASV Valsts departamenta pārstāvi Eiropas un Eirāzijas lietās Davidu Merkelu, deputāti pārrunāja ASV un ES attiecību perspektīvu, kā arī attiecību ar Krieviju un Baltkrieviju iespējamo attīstību. Puses pārrunāja arī iespējamo tālāko NATO politiku attiecībās ar Gruziju un Ukrainu.

Tāpat komisijas priekšsēdētājs Andris Bērziņš tikās ar Lietuvas, Grieķijas, Ķīnas, Nigērijas un Zviedrijas vēstniekiem, kā arī Īslandes ārlietu ministri, lai pārrunātu divpusējo sadarbību un starptautiskās aktualitātes.

Komisijas locekļi piedalījās vairākos starptautiskos pasākumos, piemēram, Eiroparlamenta Ārlietu komitejas organizētajā sanāsmē Briselē, kā arī Baltijas un Ziemeļvalstu Ārlietu komisiju vadītāju sanāsmē Reikjavīkā, kur tika diskutēts par globālo finanšu krīzi, ASV ārpolitiku pēc prezidenta vēlēšanām un attiecību ar Krieviju veidošanas aspektiem.

BUDŽETA UN FINANŠU (NODOKĻU) KOMISIJA

Šīs sesijas galvenā aktualitāte neapšaubāmi bija 2009.gada budžets un tā grozījumi, kas tika veikti ārkārtīgi mainīgā finanšu situācijā gan Latvijā, gan pasaulē. Notikumi attīstījās tik strauji, ka katrs situāciju uzlabojošs budžets tā pieņemšanas brīdī jau bija novecojis un vairs neatbilda valsts

finansiālajām iespējām.

Pēdējos grozījumus izdevās veikt vienas dienas laikā, vienlaicīgi noturot atbildīgās komisijas un Ministru kabineta sēdi, kas ir bezprecedenta gadījums. Protams, budžeta paketi pavadīja vairāki desmiti ar to saistīto likumprojektu, un komisija sagatavoja izskatīšanai Saeimā arī virkni citu likumprojektu.

Kārlis Leiškalns,
Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas priekšsēdētājs

Saeimas rudens sesijas laikā Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija sasaukusi 40 sēdes (tajā skaitā kopīgas sēdes ar Ministru kabinetu), kurās izskatīti kopskaitā 111 likumprojekti, to skaitā valsts budžetu pavadošo likumprojektu pakete. Kā līdzatbildīgā komisija skatīja septiņus likumprojektus. Izmantojot likumdošanas iniciatīvu, komisija šajā sesijā izstrādāja un iesniedza likumprojektu „**Grozījumi Noguldījumu garantiju likumā**” un likumprojektu „**Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”**”. Kā steidzamus komisija izskatījusi 79 likumprojektus.

Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija steidzamības kārtībā izstrādāja un pieņēma likumu „**Grozījumi Noguldījumu garantiju likumā**”, kas paredz kredītiestādes vai krājaizdevu sabiedrības maksātnespējas gadījumā valsts noteikto garantiju 20 000 eiro apmērā paaugstināt līdz 50 000 eiro, tādējādi noguldītājiem nodrošinot zaudējumu atlīdzināšanu lielākā apmērā.

Komisija izskatīja Ministru kabineta izstrādāto „Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmu”. Lai to realizētu, tika pieņemti „**Grozījumi likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam”**” un 37 to pavadošo likumu pakete. Augstāk minētā programma ietver sekojošus pamatelementus:

- stingra un stabila monetārā politika, kas balstīta uz fiksētu nacionālās valūtas piesaisti vienotās Eiropas valūtai;
- stingra fiskālā politika - valsts un pašvaldību tēriņu sabalansēšana ar ieņēmumu sniegtajām iespējām;
- Latvijas tautsaimniecībā (gan publiskajā sektorā - valsts pārvaldē un pakalpojumos, gan privātajā sektorā) nodarbināto atalgojuma līmeņa samazināšana - pieskaņošana tautsaimniecības produktivitātes sniegtajām iespējām;
- valsts pārvaldes aparāta samazināšana divu gadu laikā vismaz par 15 procentiem, aptverot ministrijas un tām padotās politikas ieviešanas un administrēšanas institūcijas;
- izglītības, veselības un citu publisko pakalpojumu sektoru reformas, daļēji samazinot, daļēji pārstrukturējot šajos sektoros nodarbinātos cilvēkresursus;
- darba tirgus elastības palielināšana, kas nozīmē no esošajiem darbiem izbrīvēto cilvēku motivēšanu iesaistīties citos darbos un sagatavošanu spējai to veikt;
- investīciju veicināšana, tajā skaitā to saglabāšana valsts finansētajās un atbalstītajās programmās;
- tautsaimniecības restrukturizācijas pasākumu finansēšanas iespēju nodrošināšana, īpaši ES strukturālo programmām „sasaluša” kredītresursu tirgus apstākļos;

- finanšu sektora stabilizācija - valsts atbalsta sniegšana kredītiestāžu uzticamības un darbības spēju stiprināšanai līdz ar kredītiestāžu pastiprinātu uzraudzību;
- sociālās aizsardzības pasākumu saglabāšana sociāli aizsargājamo iedzīvotāju miera stiprināšanai.

Tāpat steidzamības kārtā tika pieņemts jaunais **Banku pārņemšanas likums**. Tas nosaka, pie kādiem apstākļiem un kādā kārtībā valsts var pārņemt banku, kā arī nodrošina, ka tiek ievēroti vispārējie valsts pārvaldes principi un cilvēktiesību aizsardzība saskaņā ar Satversmi un Latvijai saistošiem starptautiskiem normatīviem aktiem. Bankas pārņemšana pieļaujama uz līguma

pamata vai pret taisnīgu atlīdzību uz atsevišķa likuma pamata. Ja netiek panākta vienošanās par labprātīgu pārņemšanu, likums paredz, ka katram konkrētam piespiedu pārņemšanas gadījumam tiek izdots atsevišķs likums. Šāda pieeja nodrošina, ka likumdevējs katrā konkrētā gadījumā pārliecinās, ka ir iestājies tāds ārkārtas gadījums, ka valsts banku sistēmas stabilitātes saglabāšanas, maksājumu sistēmu raitas darbības nodrošināšanas un sabiedrības interesēs ir nepieciešams pārņemt attiecīgās bankas akcijas vai mantu, tiesības un saistības.

Komisijas deputāti neiebilda apropriācijas palielināšanai izdevumiem no maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem, ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļiem, gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā veiktajiem transfertiem, neietekmējot valsts budžeta finansiālo deficītu.

Komisijas sēdēs tika izskatīti jautājumi:

- par Latvijas Radio kora darbības nodrošināšanu;
- par Eiropas Revīzijas palātas 2007.gada pārskatu;
- par Starptautiskā Valūtas fonda finansiālo atbalstu;
- par Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmu;
- par Latvijas Konverģences programmu 2008.-2011. gadam.

Tāpat tika uzklauts Latvijas Bankas prezidenta Ilmāra Rimšēviča ziņojums „Jaunās norises Latvijas tautsaimniecībā un riski saistībā ar valsts budžeta veidošanu”, kā arī deputāti tikās ar Ārvalstu investoru padomi Latvijā.

JURIDISKĀ KOMISIJA

Juridiskā komisija šajā sesijā ir noslēgusi darbu pie apjomīgiem grozījumiem Administratīvā procesa likumā, kas ievada šīs tieslietu jomas reformu un paredz, ka no 2009.gada janvāra darbu uzsāks administratīvās rajona tiesas Latvijas reģionos - Rēzeknē, Liepājā, Valmierā un Jelgavā. Tas ir būtisks solis, lai uzlabotu tiesu pieejamību, jo līdz šim visu instanču administratīvās tiesas atradās tikai galvaspilsētā.

Reģionos strādās arī virkne jaunu tiesnešu, tātad varam rēķināties, ka administratīvais process kļūs ātrāks un pieejamāks.

Līdztekus 14 komisijas virzītiem likumiem, ko Saeima pieņēmusi šajā sesijā, mūsu dienas kārtībā bija arī vairāki apjomīgi likumprojekti, pie kuriem darbu plānots noslēgt nākamajā sesijā. Tie ir grozījumi Civilprocesa likumā, kas optimizē un saīsina civilprocesu, tādējādi paātrinot lietu izskatīšanu tiesās. Tāpat īpaši izveidota apakškomisija ciešā sazobē ar ekspertiem strādā pie Kriminālprocesa likuma pilnveidošanas, tādējādi likumdošanas procesā iesaistot cilvēkus, kas šo likumu piemēros reālajā dzīvē. Sabiedrības uzmanību šajā sesijā piesaistīja arī darbs pie Valsts prezidenta iniciētajiem grozījumiem valsts pamatlikumā. Strādājot Juridiskajā komisijā, šajā jautājumā meklējam vairumam politisko spēku pieņemamu kopsaucēju. Ir lielas cerības, ka šis darbs nākamajā gadā krietni pavirzīsies uz priekšu, rodot risinājumu, kā pietiekami īsā laikā un ar nelieliem izdevumiem atrisināt parlamentāru krīzi. Tāpat komisijas dienas kārtībā ir virkne priekšlikumu par to, kā pilnveidojamas Valsts prezidenta tiesības atlaist Saeimu bez referendumu rīkošanas un kā būtu organizējamās priekšlaicīgas parlamenta vēlēšanas.

Vineta Muižniece,
Juridiskās komisijas priekšsēdētāja

SESIJAS KOPSAVILKUMS

Juridiskās komisijas deputāti rudens sesijā kopumā sanākuši uz 51 komisijas sēdi, strādājot likumdošanas jomā.

Apakškomisija darbam ar Tiesu iekārtas likumu sanākusi uz 12 sēdēm un turpināja strādāt pie likumprojekta „**Tiesu iekārtas likums**” sagatavošanas 2.lasījumam. Savukārt **apakškomisija darbam ar Kriminālprocesa likumu** rudens sesijā sanāca uz 12 apakškomisijas sēdēm. Apakškomisija turpināja strādāt pie likumprojekta „**Grozījumi Kriminālprocesa likumā**” sagatavošanas 3.lasījumam. Nākamajā sesijā šo likumprojektu plānots nodot izskatīšanai Juridiskajā komisijā.

Rudens sesijā darbu uzsāka Juridiskās komisijas izveidotā **apakškomisija Latvijas Republikas Satversmes grozījumu izstrādei**. Tā sanāca uz 16 sēdēm un strādāja ar Valsts prezidenta ierosinājumiem saistībā ar Saeimas priekšlaicīgām vēlēšanām. 25.novembrī Juridiskā komisija nolēma izbeigt šīs apakškomisijas darbību un pārņemt iesākto darbu pie grozījumu izstrādes.

Ņemot vērā Valsts prezidenta iniciatīvu, Juridiskā komisija nolēma izveidot darba grupu, kas strādā pie konkrētām redakcijām **Valsts apbalvojumu likumā**.

Rudens sesijā komisija strādājusi ar 20 likumprojektiem kā atbildīgā komisija un ar pieciem likumprojektiem kā līdzatbildīgā komisija, sniedzot atzinumus par likumprojektiem atbildīgajai komisijai.

Juridiskā komisija izstrādāja un virzīja izskatīšanai Saeimā trīs likumprojektus. Rudens sesijā Saeima ir pieņēmusi 14 komisijas virzītus likumus.

Komisijas deputāti šajā sesijā ir strādājuši arī pie lēmuma projektu sagatavošanas, kopumā izskatot un sagatavojot virzīšanai Saeimā 64 lēmuma projektus par amatpersonu iecelšanu, apstiprināšanu vai atbrīvošanu no amata.

LIKUMDOŠANA

Saeimas rudens sesijā pieņemti sekojoši Juridiskās komisijas virzīti likumi.

Grozījumi **Krimināllikumā** precizē kriminālatbildību par nepilngadīgā pamudināšanu iesaistīties seksuālās darbībās vai nepilngadīgā pamudināšanu tikties ar mērķi izdarīt seksuālas darbības vai stāties dzimumattiecībās, neatkarīgi no veida, kādā pamudinājums izteikts, ja to izdarījusi pilngadīga persona.

Šie grozījumi tika ierosināti ņemot vērā, ka bērna pamudināšana piedalīties seksuālās darbībās var norisināties arī ar interneta vai mobilo tālrunu palīdzību, jo bērni īpaši aktīvi izmanto elektronisko sakaru tehnoloģijas. Tāpat likumā noteikta atbildība par mazgadīgas personas nolaupišanu, jo līdz šim šāds nozieguma veids nebija izdalīts.

Ar grozījumiem noteikti ierobežojumi pirmstermiņa atbrīvošanai pilngadīgai personai, kas notiesāta par smagu noziegumu, ja tas bijis saistīts ar vardarbību vai vērst pret dzimumneaizskaramību vai tikumību. Šīm personām obligāti jāpiedalās probācijas programmās. Noteikts arī, ka pirms termiņa nedrīkst atbrīvot

pilngadīgas personas, kas sodītas par sevišķi smagu noziegumu, kas izdarīts pret nepilngadīgo un ir saistīts ar vardarbību vai vērsts pret dzimumneaizskaramību vai tikumību.

Saskaņā ar šo likumu par vardarbīgu dzimumtieksmes apmierināšanu, ja tas izraisījis smagas sekas, kā arī, ja tas izdarīts ar mazgadīgo, var piespriest mūža ieslodzījumu.

Šajā sesijā izdarīti vairāki grozījumi **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (APK)**.

Grozījumi paredz efektīvāku sodu piemērošanu un veicināt soda neizbēgamību. Ar 2009.gada 1.janvāri to administratīvo pārkāpumu lietu pārsūdzēšana, kurās sodu uzlicis rajona (pilsētas) tiesas tiesnesis no Administratīvās apgabaltiesas kompetences pāriet uz vispārējās jurisdikcijas apgabaltiesām. Savukārt ar 2012.gada visu administratīvo pārkāpumu lietu pārsūdzēšana pāries uz vispārējās jurisdikcijas tiesām. Tādējādi tiek samazināts instanču skaits administratīvo pārkāpumu lietās, atsakoties no kasācijas instances.

Jāpiemin arī tas, ka patlaban likums paredz administratīvā aresta nekavējošu izpildi, bet no nākamā gada indivīdam vispirms tiks dota iespēja pārsūdzēt lēmumu par administratīvo arestu. Taču gala lēmumu šādās lietās vairs nevarēs novilcināt gadiem, jo to skatīs maksimāli divās instancēs, turklāt saīsinātos termiņos. Izmaiņas paredz, ka lēmumu par administratīvo arestu varēs pārsūdzēt tikai apelācijas kārtībā.

Pieņemtie grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā nosaka arī sodus par enerģētisko kultūraugu pieņemšanai, piegādāšanai vai pārstrādāšanai noteikto prasību neievērošanu. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu, ka visas izejvielas, kuras izaudzētas enerģētisko kultūraugu atbalstam, tiešām tiktu pārstrādātas enerģētiskajos produktos.

Tāpat APK noteikta atbildība politisko organizāciju (partiju) ziedotājiem (dāvinātājiem) par partijas finansēšanas apmēra vai finansēšanas ierobežojumu neievērošanu, vai par dāvinājumu (ziedojumu) netiešu nodošanu partijai, kā arī par atkārtotiem šāda veida pārkāpumiem. Tādējādi novērsta pretruna ar spēkā esošajām Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normām, kas nosaka ierobežojumus arī ziedotājam (dāvinātājam).

Saeimas pieņemtie grozījumi APK nosaka un precizē arī atbildību par pārkāpumiem valsts valodas lietošanas jomā, kā arī paredz kodeksa normas saskaņot ar Administratīvi teritoriālās reformas likumu.

Grozījumi Administratīvā procesa likumā ievieš regulējumu par pieteikuma grozījumu (papildinājumu) izlemšanu. Šāds regulējums nepieciešams, jo praksē pieteicēji nereti kā pieteikuma grozījumus (papildinājumus) iesniedz ar lietu nesaistītus prasījumus, tādējādi cenšoties izvairīties no valsts nodevas nomaksas, kā arī kavēt lietas izskatīšanu. Likums iepriekš neparedzēja kārtību, kādā būtu izlemjami šādi pieteikuma grozījumi.

Likumā ietverta arī vispārīgā administratīvā akta definīcija un noteikts, ka šāda akta pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Tāpat Administratīvā procesa likums paredz, ka ar 2009.gada janvāri Administratīvajai rajona tiesai tiek izveidoti vēl četri tiesu nami - Rēzeknē, Liepājā, Valmierā un Jelgavā. Personu pieteikumu izskatīs tajā tiesu namā, kura darbības teritorijā ir pieteicēja deklarētā dzīvesvieta, nekustamā īpašuma atrašanās vieta vai juridiskās personas adrese.

Saeima decembrī pieņēma grozījumus **Civilprocesa likumā**, paredzot termiņa pagarināšanu mantojuma lietu izskatīšanai, kuras līdz 2002.gada 31.decembrim pieņemtas izskatīšanai sevišķās tiesāšanas kārtībā.

Ar grozījumiem **Saeimas kārtības rullī** budžeta racionālas un taupīgas izlietošanas nolūkā 2009.gadā tiek „iesaldētas” Saeimas deputātu amalgas. Tādējādi deputātu atalgojums 2009.gadā būs par 20 procentiem mazāks, nekā tas noteikts likumā.

Savukārt grozījums **Latvijas Republikā ievēlēto Eiropas Parlamenta deputātu darbības finansēšanas kārtības likumā** ierobežos Eiropas Parlamenta (EP) deputātu amalgas 2009.gadā.

Notariāta likuma grozījumi paredz, ka notārs, veicot personas datu pārbaudi ledzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā, lai apliecinātu parakstu likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” paredzētajā gadījumā, ir atbrīvots no samaksas par informācijas saņemšanu, un šajā gadījumā neprasa no personas atlīdzību par datu pārbaudi.

Novembrī tika pieņemts **Latvijas Evanģēliski luteriskās Baznīcas likums** un **Latvijas Pareizticīgās Baznīcas likums**, kas regulē valsts un Baznīcas tiesiskās attiecības un nosaka valsts un Baznīcas kopīgos uzdevumus sociālajā, tiesiskajā, izglītības un kultūras jomā.

Grozījumi likumā „**Par Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistru**” paredz, ka Uzņēmumu reģistrs turpmāk vedīs arī reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistru. Vienlaikus tiks noteikta reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrācijas piekirtība, proti, reliģiskās organizācijas un to iestādes varēs reģistrēt tikai Rīgā.

Ar grozījumiem **Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā** tiek nodrošinātas ieslodzījumā esošo personu vēlēšanu tiesības, tādējādi nodrošinot cilvēktiesību īstenošanu atbilstoši starptautiskajām saistībām.

Likums „**Par nekustamā īpašuma atsavināšanu sabiedriskajām vajadzībām - Dienvidu tilta pār Daugavu 3.kārtas būvniecībai**” paredz atsavināt daļu no privāta zemesgalaba, kas nepieciešams, lai varētu realizēt Dienvidu tilta 3.kārtas būvniecības projektu, tādējādi sekmējot transporta infrastruktūras sakārtošanu un attīstību Rīgas pilsētā.

AKTUALITĀTES

Juridiskās komisijas izveidotā darba grupa strādā ar grozījumiem **Valsts apbalvojumu likumā**. Grozījumus šajā likumā ir ierosinājis Valsts prezidents Valdis Zatlers. Saskaņā ar tiem plānots iedibināt ordeņu papildu versijas nēsāšanai pie dāmu apģērbiem. Pašreiz valsts apbalvojumu nēsāšanas noteikumi ir vienoti gan dāmām, gan kungiem. Ņemot vērā starptautiski atzīto valsts apbalvojumu nēsāšanas praksi, būtu jāizveido arī miniatūrie ordeņi, kurus nēsā gadījumā, ja kādu iemeslu dēļ nav iespējams izmantot pilna izmēra ordeņus. Valsts prezidenta ierosinājumi skar arī ordeņu tehniskās lietas un apbalvojamās personas.

Pamatojoties uz Valsts prezidenta V.Zatlera iesniegtajām iniciatīvām, norit darbs arī pie **Satversmes grozījumu** izstrādes par Saeimas priekšlaicīgu vēlēšanu mehānismu, kā arī, lai precizētu Valsts prezidenta tiesības atlaist parlamentu.

Rudens sesijā komisija ar visām tiesībsardzības iestādēm apsprieda 2009.gada valsts budžetu. Atsevišķās sēdēs deputāti šajā nolūkā tikās ar tieslietu ministru Gaidi Bērziņu un valsts kontrolieri Ingunu Sudrabu.

CILVĒKTIESĪBU UN SABIEDRISKO LIETU KOMISIJA

Rudens sesija mūsu komisijai bija diezgan spraiga, un galveno uzmanību veltījām diviem jautājumiem, kas uztrauc sabiedrību. Proti, tā ir dzimumnoziedzība, kā arī jautājums par ieslodzīto amnestijas un apžēlošanas praksi, ko ierosināja tradicionālo konfesiju vadītāji.

Deputāti atbalstīja apžēlošanas prakses turpināšanu un noraidīja jaunas amnestijas nepieciešamību, jo Latvijas sabiedrība patlaban tam nav gatava.

Sesijas pēdējā sēdē Saeima pieņēma grozījumus Reliģisko organizāciju likumā, kas līdztekus ar speciālajiem konfesiju likumiem pieliek punktu desmit gadus ilgajam procesam, sakārtojot valsts un Baznīcas attiecības un novelkot „demarkācijas līniju” starp valsts un Baznīcas atbildības kompetencēm.

No janvāra komisija uzsāks jaunu, līdz šim Saeimā nebijušu praksi - parlamentāro uzklaušāšanu, uz sēdēm aicinot cilvēkus ar konkrētām problēmām un pēc situācijas analīzes lūdzot atbildīgās valsts iestādes un pašvaldības palīdzēt atrisināt situāciju.

Nobeigumā vēlu visiem gaišu un cerīgu, Dieva svētības pilnu jauno, 2009.gadu!

Jānis Šmits,
Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas priekšsēdētājs

SESIJAS KOPSAVILKUMS

2008.gada rudens sesijā notikušas 53 Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdes, no tām divas izbraukuma sēdes un četras kopīgas sēdes ar citām Saeimas komisijām. Komisija šajā darba cēlienā strādāja gan likumdošanas jomā, gan ar pētījumiem par cilvēktiesību normu piemērošanu. Kā atbildīgā komisija strādāja ar septiņiem likumprojektiem, kā līdzatbildīgā - ar 13 likumprojektiem. Strādājot ar likumprojektiem, komisija cieši sadarbojās ar nevalstiskajām organizācijām. Ņemot vērā Latvijas iedzīvotāju iesniegumus par nepilnībām likumos un likumu piemērošanā, komisija komisijas sēdēs praktizēja arī iedzīvotāju uzklauššanu.

Rudens sesijā notikušas arī 13 Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas sēdes.

LIKUMDOŠANA

Sesijas laikā galīgajā lasījumā tika pieņemts likums „**Grozījumi Reliģisko organizāciju likumā**”, kas paredz Reliģisko lietu pārvaldes reorganizāciju. Tas ļaus efektīvāk izmantot Tieslietu ministrijas resursus, kā arī samazināt birokrātisko slogu reliģisko organizāciju reģistrācijā. Reliģisko lietu pārvaldes funkcijas tiek sadalītas starp Tieslietu ministriju un Uzņēmumu reģistru. Ar minētā likuma pieņemšanu tiks pabeigts desmit gadus ilgs darbs Baznīcas un valsts attiecību sakārtošanā.

Lai pilnībā nodrošinātu Eiropas Padomes direktīvas attiecībā uz patvēruma piešķiršanu pārņemšanu, komisija turpināja strādāt pie jauna **Patvēruma likuma**. Pēc direktīvu pārņemšanas valstī tiks izveidota saskaņota, efektīva sistēma, kas nodrošinās personu tiesības un patvēruma procedūras efektivitāti.

Uzsākts arī darbs pie grozījumiem likumā „**Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām**”, kas paredz papildināt svētku dienu sarakstu ar pareizticīgo un vecticībnieku Ziemassvētkiem un atzīmējamo dienu sarakstu ar Starptautisko veco ļaužu dienu. Komisija izskata arī deputātu un sabiedrisko organizāciju priekšlikumus par atzīmējamo Tēva dienu.

Komisija izskatīja un noraidīja Ministru kabineta izstrādāto likumprojektu „**Grozījumi Pornogrāfijas ierobežošanas likumā**”, kas paredzēja izslēgt normu par pornogrāfisku materiālu ekspertīzes komisijas izveidošanu. Komisija uzskatīja, ka ekspertu komisijas izveide ir nepieciešama, lai kontrolētu pornogrāfiska rakstura materiālu apriti un ierobežotu kaitīgo materiālu informatīvo plūsmu, kas degradē un izkropļo bērnu psihi.

Kā līdzatbildīgā komisija izskatīja likumprojektu „**Grozījums Krimināllikumā**” un konceptuāli atbalstīja priekšlikumu noteikt, ka pilngadīgām personām, kas notiesātas par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, ja noziegums saistīts ar vardarbību vai vērsts pret dzimumneaizskaramību vai tikumību, obligāti uzliekams pienākums piedalīties probācijas programmās. Deputāti uzskatīja, ka nav pieļaujama pirmstermiņa atbrīvošana tām pilngadīgām personām, kurām sods piespriests par smagu vai sevišķi smagu nozieguma izdarīšanu pret nepilngadīgo, kas ir saistīts ar vardarbību vai vērsts pret dzimumneaizskaramību vai tikumību. Atbildīgajai Juridiskajai komisijai tika iesniegti konkrēti priekšlikumi.

AKTUALITĀTES

Divās kopīgās sēdēs ar Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisiju, piedaloties NVO, kas strādā ar bērnu un ģimenes jautājumiem, tika apspriesti bērnu tirdzniecības, prostitūcijas un pornogrāfijas apkarošanas jautājumi, kā arī jautājums par bērnu tiesībām uz bezmaksas izglītību, konkrēti - par mācību grāmatu iegādi par skolēnu ģimeņu līdzekļiem.

Piedaloties Augstākās tiesas, Prokuratūras, Tieslietu ministrijas, Iekšlietu ministrijas, Valsts prezidenta kancelejas un Tiesībsarga biroja pārstāvjiem, komisija izskatīja jautājumu par amnestijas piemērošanas praksi. Izvērtējot ar brīvības atņemšanu notiesātām personām noteiktos soda termiņus, tika konstatēts, ka amnestijas rezultātā amnestēto personu skaits būtu neliels, ņemot vērā to, ka apmēram 75 procenti no brīvības atņemšanas iestādēs esošajiem notiesātajiem ir izdarījuši smagus un sevišķi smagus noziegumus, uz kuriem amnestija neattiektos. Pēc speciālistu domām amnestijas gadījumā netiek individuāli izvērtēta ieslodzītā soda izpildes gaita: uzvedība, resocializācijas rezultāti, ieslodzījumā apgūtā profesija, iegūtā izglītība u.tml. Deputāti uzskata, ka notiesātajiem saskaņā ar Latvijas Soduzpildes kodeksu un Apzēlošanas likumu jau pastāv pirmstermiņa atbrīvošanās iespējas.

Tā kā šobrīd aktuāls ir jautājums par sodu politikas pilnveidošanu, komisija iepazinās ar Valsts prezidenta kancelejas Apzēlošanas dienesta informāciju par Apzēlošanas likuma piemērošanas praksi, kā arī Tieslietu ministrijas darbu, modernizējot ieslodzījuma vietas atbilstoši starptautiskajiem standartiem.

Komisija izbraukuma sēdē Valsts probācijas dienestā iepazinās ar tā darbu un probācijas pasākumiem paredzēto finansējumu 2009.gadam. Komisija konstatēja, ka nākamgad nav paredzēti finanšu līdzekļi

dzimumnoziedznieku sociālās uzvedības korekcijai, kas paredz ārstēšanas programmu ieslodzījuma vietās, kā arī darbu ar ieslodzītajiem pēc viņu atbrīvošanas. Tāpat līdzekļi nav paredzēti nepilngadīgo aizsardzībai no noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību. Komisijas deputāti uzskata, ka minētās postpenitenciārās palīdzības un uzraudzības problēmas risināšanai ir nepieciešama kompleksa pieeja, un ir jārod līdzekļi sabiedrības un bērnu drošībai, jo ir nepieļaujami cīnīties ar sekām, nevis cēloņiem. Ņemot vērā to, ka šis ir ļoti aktuāls jautājums, komisija lūdza Ministru kabinetu izskatīt minēto problēmu un rast iespēju paredzēt nepieciešamos līdzekļus 2009.gada programmu izpildei.

Komisija iepazinās arī ar Tieslietu ministrijas paveikto, ieviešot Tiesībsarga ieteikumus cilvēktiesību jomā. Komisija atbalstīja Tiesībsarga rekomendācijas par nepieciešamajiem grozījumiem Civillikumā un Civilprocesa likumā saistībā ar rīcībnespējas procesu. Tāpat nepieciešami grozījumi Sodu izpildes kodeksā, kas attiektos uz notiesāto personu iesniegumiem. Deputāti konstatēja, ka likums neparedz efektīvu krimināltiesisko aizsardzību goda un cieņas aizskāruma gadījumā internetā, tāpat jāpilnveido dzimumnoziedznieku kontroles mehānisms. Komisija nolēma arī turpmāk uzklaut ministrijas par Tiesībsarga ieteikumu izpildi un likumu piemērošanu praksi, kā arī praktizēt iedzīvotāju uzklautšanu komisijas sēdēs.

Bērnu tiesību aizsardzības apakškomisijas sēdēs tika uzklautā Bērnu un ģimenes lietu ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas un nevalstisko organizāciju pārstāvju informācija par vecāku izglītošanu bērnu aprūpes jautājumos un mediāciju ģimenes konfliktsituācijās. Deputāti diskutēja arī par veselīga uztura nodrošināšanu vispārējās izglītības iestādēs - brīvpusdienām 1.klases skolēniem, „Skolas piena” atbalsta programmu un programmu skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem „Skolas auglis”.

IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS UN ZINĀTNES KOMISIJA

Ņemot vērā ekonomisko krīzi, mums ļoti nopietni bija jāstrādā pie budžeta grozījumiem, kas sāpīgi skāra gan izglītības sistēmu, gan zinātni. Mazāk tas attiecas uz kultūras jomu, jo Kultūras ministrija par nozares darbinieku algām bija parūpējusies jau iepriekšējā gadā.

Lai strādātu ar nākamā gada budžetu, tikāmies gan ar kultūras ministri, gan izglītības un zinātnes ministri. Komisijai bija jārisina sarežģīti jautājumi arī saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu, jo līdz ar novadu izveidi mainās daudzu nozares iestāžu izvietojums un pakļautība. Tajā pašā laikā mēs uzskatām, ka jāsauglabā mazās skolas, un arī pirmsskolas iestādēm jābūt maksimāli tuvu bērna dzīvesvietai. Reformas kontekstā iepazināmies arī ar plānotajām izmaiņām kultūras pieminekļu aizsardzības jomā un inspektoru tīkla optimizāciju. Deputātu dienas kārtībā bija arī jautājums par skolu tehnisko nodrošinājumu, lai skolēni eksaktās zināšanas varētu apgūt labā līmenī un atbilstoši aprīkotos kabinetos.

Komisija rīkoja arī vairākas izbraukuma sēdes, lai klātienē iepazītos ar Brāļu kapu restaurācijas darbiem, spriestu par Daugavgrīvas cietokšņa nākotni un apmeklētu reģionālās augstskolas.

Tāpat rūpīgi strādājusi gan Sporta apakškomisija, gan Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija. Savukārt viens no nākamās sesijas izaicinājumiem būs Augstākās izglītības likums, kuram saņemti jau vairāk nekā 100 priekšlikumi.

Jānis Straziņš,

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšsēdētājs

SESIJAS KOPSAVILKUMS

Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas deputāti Saeimas 2008.gada rudens sesijā sanāca kopā 33 sēdēs. Komisijas deputāti strādāja pie vairākiem būtiskiem likumprojektiem un sprieda par aktuāliem izglītības, zinātnes, kultūras un sporta nozaru attīstības, finansējuma un likumdošanas jautājumiem.

Sporta apakškomisija pulcējās 15 sēdēs, savukārt **Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisija** - deviņās sēdēs.

Izglītības, kultūras un zinātnes komisija kā atbildīgā ir strādājusi ar deviņiem likumprojektiem, bet kā līdzatbildīgā komisija - ar trim likumprojektiem.

Saeima ziemas sesijā ir pieņēmusi trīs komisijas sagatavotos grozījumus likumos.

LIKUMDOŠANA

Ar grozījumiem **Latvijas Nacionālās operas likumā** no 2009.gada tiek mainīts Nacionālās operas juridiskais statuss - tā no valsts kultūras iestādes kļūst par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību. Likumā ietverta jauna norma par nacionālo pasūtījumu. Tas ir operas izrāžu, koncertu, uzvedumu, kultūrizglītības programmu un nozares atbalsta pasākumu kopums, kas noteikts ikgadējā līgumā starp Kultūras ministriju un Nacionālo operu.

Grozījumi veikti, lai palīdzētu Nacionālajai operai kļūt saimnieciski patstāvīgākai, uzlabot pakalpojumu kvalitāti, ļautu ātrāk reaģēt uz tirgus situāciju un optimālāk izmantot finanšu un cilvēku resursus. To apliecina citu Latvijas teātru straujā attīstība, jo tie jau no 2005.gada ir pārveidoti par valsts kapitālsabiedrībām.

Grozījumi likumā „**Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā**” papildina likumu ar jaunām normām par tiesībām veikt kremāciju, vienlaikus nosakot vairākus deleģējumus Ministru kabinetam: noteikt kārtību, kādā komersantam kremācijas veikšanai izsniedz vai anulē speciālo atļauju (licenci); noteikt maksājamās valsts nodevas par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu apmēru un maksāšanas kārtību; noteikt dokumentus, kas nepieciešami, lai veiktu kremāciju, kā arī kremācijas kārtību.

Savukārt grozījums **Latvijas Republikas Augstākās padomes lēmumā „Par nacionālās sporta bāzes statusa piešķiršanu”** bija nepieciešams, lai Liepājas Olimpiskajam centram piešķirtu nacionālās sporta bāzes statusu.

Komisija turpināja darbu pie **Nacionālo filmu likumprojekta, Augstākās izglītības likumprojekta, likumprojekta „Grozījumi Izglītības likumā”**, kā arī strādāja ar citu nozīmīgu likumprojektu sagatavošanu virzībai Saeimā.

Deputāti rūpīgi strādā arī pie jauna likumprojekta „**Par nacionālās sporta bāzes statusu**” un ar to saistītajiem grozījumiem Sporta likumā. Jauns likums nepieciešams, jo spēkā esošais regulējums neatbilst mūsdienu prasībām, nepieciešami jauni kritēriji un definīcijas.

Kā līdzatbildīgā komisija strādāja ar trim likumprojektiem. Likumprojekts „**Grozījums Profesionālās izglītības likumā**” ir skatīts saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu. Komisijā apspriests arī likumprojekts „**Arhīvu likums**”, kas paredz izveidot Latvijas Nacionālo arhīvu, reorganizējot pašreiz esošās valsts arhīvu iestādes. Savukārt, lai novērstu pārkāpumus kultūras pieminekļu aizsardzībā un noteiktu sodu juridiskajām personām, kuras, veicot būvniecības darbus, neievēro kultūras pieminekļu aizsardzības noteikumus, komisija ir atbalstījusi likumprojektu „**Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā**”.

AKTUALITĀTES

Izglītības jomā īpaši aktuāli ir bijuši profesionālās izglītības attīstības jautājumi. Komisijā ir diskutēts gan par koncepcijas „Profesionālās izglītības pievilcības paaugstināšana un sociālo partneru līdzdalība profesionālās izglītības kvalitātes nodrošināšanā” projektu, gan apspriests Izglītības un zinātnes ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums „Par priekšlikumiem izglītības iestāžu tīkla attīstībai”.

Kopsēdē ar Publisko izdevumu un revīzijas komisiju ir skatīti Izglītības un zinātnes ministrijas ziņojumi par Valsts kontroles revīzijās konstatēto trūkumu novēršanai sniegto ieteikumu ieviešanas un izpildes gaitu.

Komisijas sēdēs ir piedalījusies arī izglītības un zinātnes ministre Tatjana Koķe, kura aicināta ziņot par nozares problēmām un aktualitātēm.

Komisija rūpīgi sekoja arī likumprojekta „**Par valsts budžetu 2009.gadam**” virzībai, sevišķi interesējoties par finansējumu izglītībai un zinātnei.

Atsaucoties uz vadošo zinātnieku bažām par paredzēto finansējuma samazinājumu zinātnei, kas apdraudētu zinātnes attīstību un līdz ar to atsauktos uz valsts konkurētspēju, ražošanu un eksportu, deputāti meklēja risinājumus, kā 2009.gadā piesaistīt papildu finansējumu zinātnei.

Apspriežot kultūras nozares jautājumus, komisija iepazinās ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas reģionālo nodaļu veidošanu un valsts aģentūras „Tautas mākslas centrs” darbības plāniem, īstenojot valsts kultūrpolitiku tautas mākslas jomā un Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanu un attīstību.

Pētot situāciju Latvijas muzeju nozarē, komisija pauda atbalstu Latvijas muzeju attīstībai par mūsdienīgiem kultūras centriem, kas inovatīvā un interaktīvā veidā parāda vēstures vērtības, kas ir būtiski ne tikai vēstures apgūšanā, bet arī audzināšanas darbā skolām un ģimenēm.

Savukārt ar kultūras ministri Helēnu Demakovu spriests par finansējumu kultūras nozarei 2009.gadā un kultūras nozares attīstības perspektīvām ekonomiski grūtajos apstākļos.

Komisija šajā sesijā devās trīs izbraukuma sēdēs, apmeklējot Daugavgrīvas cietoksni, Rīgas Brāļu kapus, kā arī Latvijas Nacionālo vēstures muzeju.

Sagatavojot likumprojektus un skatot sabiedrībā aktuālus jautājumus, uz komisijas sēdēm tiek aicināti ne tikai valsts institūciju pārstāvji, bet arī pašvaldību, izglītības, zinātnes, kultūras un sporta darbinieku organizāciju pārstāvji, lai rastu vispusīgu skatījumu uz apskatāmo tēmu un tādējādi sekmētu izsvērtu lēmumu pieņemšanu.

Sporta apakškomisija ir risinājusi aktuālus sporta likumdošanas un citus ar sportu saistītus jautājumus. Sēdēs deputāti tikušies ar vairāku sporta institūciju pārstāvjiem un strādājuši ar likumprojektu „Par nacionālās sporta bāzes statusu”. Deputāti ir sprieduši par sporta ārsta specialitāti un sporta pārvaldības struktūras reorganizāciju, analizējuši sporta nozarei 2009.gadā plānoto finansējumu, kā arī izbraukuma sēdē iepazinušies ar Latvijas Sporta muzeja darbību.

Savukārt **Nacionālā attīstības plāna īstenošanas uzraudzības apakškomisijas** deputāti iepazinās ar Nacionālā attīstības plāna (NAP) ekspertu foruma analīzi par NAP īstenošanas gaitu 2007.gadā, kā arī analizēja Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pirmās redakcijas projektu. Apakškomisijā skatīts arī jautājums par ES fondu apguvi 2004.-2006.gadā un finansējumu 2007.-2013.gadu periodam. Deputāti apsprieda arī profesionālās izglītības sistēmas pilnveidošanas iespējas, diskutēja par atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējām Latvijā, kā arī skatīja jautājumu par veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanu.

AIZSARDZĪBAS, IEKŠLIETU UN KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS KOMISIJA

Saeima šajā sesijā precizēja dienesta nosacījumus Iekšlietu ministrijas un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, šajās iestādēs uzsākot konsekventu virzību uz dienesta, nevis darba attiecībām. Izmaiņas palīdzēs uzlabot disciplīnu un ļaus dienestiem labāk funkcionēt, sakārtojot priekšnieku un padoto attiecības. Šis gan vēl ir tikai sākums, jo izmaiņas nepieciešamas arī citos likumos, un pie tiem komisijā strādāsim arī turpmāk.

Komisijas uzmanības lokā neapšaubāmi bija arī nākamā gada budžets. Esam runājuši ar policijas, robežsargu un ugunsdzēsēju vadību par līdzekļu samazinājumu nozarē, un no savas puses gatavojam dokumentu, kurā aicināsim valdību ļoti rūpīgi izvērtēt prioritātes iekšlietu jomā un tomēr mēģināt rast papildu finansējumu iekšējai drošībai.

Juris Dalbiņš,
Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs

SESIJAS KOPSAVILKUMS

9.Saeimas 2008.gada rudens sesijā notikušas 34 Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēdes. No tām 18 bija saistītas ar likumdošanas darbu, 15 - ar parlamentārās kontroles realizāciju, bet vienā sēdē deputāti tikās ar ārvalstu amatpersonām.

Rudens sesijā komisija strādāja ar deviņiem likumprojektiem, kuru izskatīšana netika pabeigta pavasara sesijā. Komisijai kā atbildīgajai Saeima nodeva 17 jaunus likumprojektus, bet kā līdzatbildīgajai - 14 likumprojektus atzinuma sniegšanai. Sesijas gaitā Saeima pieņēma 15 komisijas sagatavotus likumprojektus.

Piecu likumu pakete - „**Grozījums Militārā dienesta likumā**”, „**Grozījums Valsts drošības iestāžu likumā**”, „**Grozījums Ieroču aprites likumā**”, „**Grozījumi Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā**” un „**Grozījumi Nacionālo bruņoto spēku likumā**” - paredz reorganizāciju, kuras rezultātā Saeimas un Valsts prezidenta drošības dienests iekļauts Militārās policijas sastāvā, zaudējot atsevišķas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) sastāvdaļas statusu. Tādējādi tiek optimizēta NBS struktūra un samazināts operatīvās darbības subjektu skaits. Pieņemto likumu izpildei papildu finanšu līdzekļi nav nepieciešami.

Saeima atbalstīja vēl trīs Ministru kabineta izstrādātus likumprojektus, saistītus ar **Militārā dienesta likuma** grozījumiem. Tie nosaka, ka turpmāk speciālu militārās apmācības kursu varēs apgūt tie Latvijas pilsoņi, kas iegūs izglītību akreditētā augstskolā un kas būs iestājušies Zemessardzē. Likumā pieņemti arī grozījumi, lai nostiprinātu rezerves karavīru garantijas:

- pēc militārajām mācībām vai demobilizācijas atgriezties savā darba vietā un amatā;
- lai nodrošinātu sieviešu un vīriešu vienlīdzības tiesību ievērošanu tikt ieskaitītam rezervē;
- rezervistu tiesības uz tās dienesta pakāpes saglabāšanu, kas tiem bija piešķirta pirms atvaļināšanās no militārā dienesta.

Tāpat grozījumi paredz, ka katrs karavīrs dienesta laikā saņem karavīra uzturdevu vai tās kompensāciju, karavīra formas tērpu vai mantiskās apgādes kompensāciju un nepieciešamo dienesta inventāru. Apgādes nosacījumus un normas, kā arī kārtību, kādā karavīrs nodrošināms ar materiāltehniskajiem līdzekļiem, nosaka aizsardzības ministrs, bet kompensāciju apmēru un izmaksāšanas kārtību - Ministru kabinets.

Šajā sesijā pieņemts grozījums **Aizturēto personu turēšanas kārtības likumā**, kas paredz pagarināt Valsts policijas teritoriālo struktūrvienību īslaicīgās aizturēšanas vietu labiekārtošanu ar termiņu līdz 2013.gada 31.decembrim. Attiecīgs finansējums dos iespēju īstenot plānotos Valsts policijas teritoriālo struktūrvienību īslaicīgās aizturēšanas vietu būvniecības projektus, izremontēt vai renovēt jau esošās īslaicīgās aizturēšanas vietas. Tādējādi tiks panākta personu turēšanas apstākļu atbilstība likumdošanas un mūsdienu prasībām un nodrošinātas Eiropas Padomes Spīdzināšanas novēršanas komitejas rekomendācijas.

Divi kā steidzami pieņemtie likumprojekti - „**Grozījumi Latvijas Sodu izpildes kodeksā**” un „**Grozījumi Apcietinājumā turēšanas kārtības likumā**” pieņemti, lai novērstu Satversmes tiesas 2008.gada 9.maija spriedumā norādīto neatbilstību pamatlikumam un nodrošinātu apcietinātajiem un notiesātajiem vienādas tiesības uz saraksti par valsts budžeta līdzekļiem.

Rudens sesijas laikā pieņemti arī grozījumi **Nacionālo bruņoto spēku likumā**, kas paredz, ka Saeimas deputātu un Saeimas Prezidija, Saeimas institūciju, Valsts prezidenta, Valsts prezidenta kancelejas un Valsts prezidenta rezidences, Saeimas un Valsts prezidenta uzaicināto ārvalstu un starptautisko organizāciju pārstāvju aizsardzību (apsardzi) nodrošina Militārā policija.

Likums precizē Militārās policijas uzdevumus un nosaka, ka Militārā policija nodrošina arī Aizsardzības ministrijas un NBS komandiera uzaicināto ārvalstu amatpersonu un starptautisko organizāciju pārstāvju aizsardzību (apsardzi), veic Aizsardzības ministrijas objektu un amatpersonu aizsardzību, nodrošina militāro transportlīdzekļu kustības kontroli (satiksmes uzraudzību), kolonnu pavadīšanu un militāro kravu apsargāšanu, veic drošības pasākumus militāro pasākumu norises vietās, veic preventīvus un neatliekamus pasākumus kārtības un likumības nodrošināšanai, pārkāpumu un noziedzīgu nodarījumu veicinošo apstākļu novēršanai NBS, kā arī veic virkni citu uzdevumu.

Šajā sesijā pieņemti grozījumi **Robežsardzes likumā**, kas:

- nosaka, ka robežsargiem ir tiesības aizturētās personas ievietot pagaidu turēšanas telpā, paredzot Ministru kabinetam deleģējumu noteikt kārtību, kādā personas tiek ievietotas un turētas pagaidu aizturēšanas vietā un šādu vietu iekārtošanas un aprīkošanas prasības;
- precizē nosacījumu par aizliegumu lietot fizisko spēku, speciālos līdzekļus un dienesta suņu izmantošanu;
- nosaka minimālās drošības prasības pirms personas ievietošanas pagaidu turēšanas telpā.

AKTUALITĀTES

Izvērtējot ierēdņu ziņojumus par koncepcijas projektu „Koncepcija par nepieciešamajiem tiesību aktu grozījumiem valsts aizsardzības vadības jomā ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa gadījumā”, komisija konstatēja, ka koncepcijā nepietiekami atspoguļoti vairāki valsts apdraudējuma novēršanai un pārvarēšanai būtiski jautājumi. Tādēļ deputāti nolēma aicināt Aizsardzības ministriju definēt stingrus valsts apdraudējuma veidu kritērijus, katram apdraudējuma veidam atbilstošus valsts pārvaldes rīcības principus, kā arī bruņoto spēku virspavēlnieka funkcijas un darbības principus kara stāvokļa gadījumā.

Īpašu uzmanību komisija veltīja jautājumam par NBS karavīru apgādi ar formas tērpiem. Uzklusot atbildīgās amatpersonas, komisija konstatēja, ka valsts nedrīkst atkāpties no līdzšinējiem karavīru apgādes kārtības principiem, tomēr apgādes sistēmu nepieciešams pilnveidot.

Komisijas uzmanības lokā bija arī sabiedriskās kārtības un drošības jautājumi. Deputāti skatīja gan jautājumu par Valsts policijas darbības nodrošināšanu piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros, gan sprieda par policijas darbinieku skaita samazināšanu Ludzas rajona policijas pārvaldē.

Rudens sesijas noslēgumā komisija devās izbraukuma sēdē uz Iekšlietu ministriju, kur ar ministrijas un Valsts policijas vadību analizēja situāciju saistībā ar iespējamo kriminogēnās situācijas saasināšanos nākotnē, kā arī vērtēja atbildīgo dienestu darbu pēc Latvijas pievienošanās Šengenas zonai. Valsts policijas priekšnieks, ģenerālis Aldis Lieljuksis vērsa komisijas uzmanību uz pieaugošo noziedzības līmeni un situācijai neatbilstošu finansējuma samazinājumu, kas būtiski sarežģī noziedzības apkarošanu, jo līdzekļi samazināti ne tikai personālsastāva atalgojumam, bet arī policijas materiāltehniskajam nodrošinājumam, tostarp ekspertīžu veikšanai. Uzklusot arī Valsts robežsardzes priekšnieku, ģenerāli Gunāru Dāboliņu un Iekšlietu ministrijas valsts sekretāru Aivaru Straumi, komisija nolēma vērsties pie Ministru prezidenta un Iekšlietu ministra, izceļot Iekšlietu struktūras nozīmi valsts iekšējā drošībā un norādot uz negatīvo dinamiku noziedzības attīstības jomā. Komisija aicinās valdību iespēju robežās piešķirt papildu valsts budžeta līdzekļus, lai netiktu pārtraukta nozīmīgu valsts funkciju izpilde, kā arī aicinās neveikt valsts pārvaldes optimizāciju uz Iekšlietu ministrijas pakļautībā esošo iestāžu rēķina.

Reaģējot uz masu medijos izskanējušo informāciju par Rīgas Ziemeļu iecirknī strādājošo policijas darbinieku nepieļaujamo rīcību, komisija devās uz policijas iecirkni Rīgā, Allažu ielā 2. Komisija konstatēja, ka jautājums par disciplinārpraksi Valsts policijā, ar to saistītajām problēmām un to risinājumu, kā arī nepieciešamajiem grozījumiem likumdošanā skatāms atsevišķā sēdē.

Komisija atsevišķā sēdē skatīja jautājumu par policijas kontroli un Valsts probācijas dienesta uzraudzību pār personām, kas atbrīvotas no brīvības atņemšanas vietām. Šajā sēdē komisija uzklusīja Valsts policijas un Bauskas rajona policijas pārvaldes amatpersonas arī par I.Grantiņa lietu. Komisija konstatēja, ka atbildīgās iestādes rīkojās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, taču tas pilnībā neizslēdz jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas iespēju uzraudzības laikā. Komisija secināja, ka nepieciešams uzlabot un pilnveidot operatīvo darbu attiecībā uz minēto personu kategoriju, kā arī uzlabot organizatorisko darbu Valsts policijas vadības līmenī.

Deputāti nolēma aicināt iekšlietu ministru pārskatīt darba organizāciju Valsts policijā, pastiprinot un pilnveidojot dienesta pienākumu izpildes kvalitātes kontroli. Tāpat aicināja Valsts policijas vadību izvērtēt Bauskas rajona policijas pārvaldes darbību I.Grantiņa lietā un sniegt Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai savu slēdzienu par to. Deputāti lūdza arī tieslietu ministru paātrināt Kriminālsodu politikas koncepcijas projekta virzību un ātrāk izstrādāt nepieciešamos normatīvos aktus.

Komisija skatīja arī ar ES un Francijas prezidentūru saistītus jautājumus: prioritātes aizsardzības un drošības jomā, kā arī brīvības, drošības un tiesiskuma telpā un no tām izrietošos Latvijas uzdevumus tiesību harmonizācijas u.c. jomās.

Septembrī komisijas deputāti tikās ar Horvātijas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Luku Bebiču un pārrunāja abu valstu līdzšinējo sadarbību un tās padziļināšanas iespējas, Horvātijas eiointegrācijas progresu un ar to saistīto likumdošanas darbu, kā arī tās ieguldījumu starptautiskajās operācijās. Pārrunājot drošības jautājumus, abas puses bija vienprātis, ka mazajām valstīm ir līdzīgas rūpes, proti, stabilitātes veicināšana savā valstī un konstruktīvu kaimiņu attiecību veidošana, kā arī līdzdalība reģionālās drošības nostiprināšanā.

Septembrī komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš un vairāki deputāti apmeklēja Baltijas Aizsardzības koledžu (*Baltdefcol*) Tartu. Tiekoties ar *Baltdefcol* komandantu ģenerāli Gundaru Ābolu, komisijas pārstāvji iepazinās ar koledžas uzdevumiem un darbības virzieniem, piedāvātajām kursu programmām un attīstības plānu 2007.-2012.gadam. Tika pārrunāti jautājumi, kas skar *Baltdefcol* ārzemju mācību spēku juridisko statusu, to rotācijas

kārtību, nepieciešamo atbalstu koledžas darbības nodrošināšanai pēc 2009.gada un *Baltdefcol* sniegtās augstākās profesionālās izglītības vietu un atpazīstamību starptautiskajā izglītības sistēmā.

Savukārt oktobrī komisija Pērnāvā kopīgā sēdē ar kolēģiem no Igaunijas parlamenta Nacionālās aizsardzības komisijas pārrunāja drošības situāciju Eiropā un pasaulē un Latvijas un Igaunijas parlamentu aizsardzības komisiju divpusējo sadarbību. Igaunijas parlamenta Nacionālās aizsardzības komisijas priekšsēdētājs Mati Raidma informēja par Igaunijas aizsardzības budžeta apstiprināšanu, kurš 2009.gadā paredzēts 1,9 procenti no iekšzemes kopprodukta (IKP), bet 2010.gadā aizsardzības budžeta pieaugums paredzēts līdz diviem procentiem no IKP. Savukārt Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs Juris Dalbiņš informēja par koncepcijas izstrādāšanu par nepieciešamajiem tiesību aktu grozījumiem valsts aizsardzības vadības jomā ārkārtējās situācijas un izņēmuma stāvokļa gadījumā, kā arī par jauna likuma sagatavošanu, kas līdz 2012.gadam paredzētu valsts aizsardzības finansējumu divu procentu apmērā no IKP. Deputāti sprieda arī par izmaiņām Eiropas drošības telpā pēc Krievijas un Gruzijas konflikta. Abas puses bija vienprātis, ka jāintensificē trīs Baltijas valstu un Polijas sadarbība, lai NATO un ES sanāksmēs uzstātos ar kopīgu pozīciju drošības jautājumos.

Novembrī un decembrī Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas komisijas priekšsēdētājs tikās ar Baltijas Aizsardzības koledžas augstākā kursa studentiem un pasniedzējiem, kā arī ar NATO Aizsardzības koledžas augstākā kursa studentiem un pasniedzējiem un iepazīstināja viņus ar Latvijas drošības un aizsardzības politiku, parlamenta lomu un sniegto atbalstu tās īstenošanā.

Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas pārstāvji aktīvi piedalījušies Eiropas Parlamenta darbā, apmeklējot EP un nacionālo parlamentu kopīgās sanāksmes.

Komisijas priekšsēdētājs J.Dalbiņš piedalījās arī Dž.Maršala Eiropas Drošības studiju centra konferencē „Agresīvais ekstrēmisms Eiropā”.

VALSTS PĀRVALDES UN PAŠVALDĪBAS KOMISIJA

Mūsu komisijai šī sesija bija ārkārtīgi noslogota un arīdzan ražīga. Sesijas pirmspēdējā sēdē tika pieņemts vēsturisks lēmums, pieliekot punktu ilgu gadu diskutētajai pašvaldību administratīvi teritoriālajai reformai un pieņemot jauno novadu karti. Šim sesijas centrālajam jautājumam komisija veltīja ļoti daudz laika, arī uzklusot tās pašvaldības, kas nebija apmierinātas ar valdības izstrādāto novadu karti. Ne vienmēr varējām piekrist tam, ko vēlas pašvaldību pārstāvji, taču komisija pēc pagastu pārstāvju uzklusīšanas koriģēja valdības izstrādāto karti un Saeima atbalstīja komisijas piedāvāto variantu. Šajā sesijā pieņemta arī daļa no apjomīgās reformu pavadošo likumu paketes, kas paredz tehniskus grozījumus saistītajos likumos.

Daudz enerģijas un smagas diskusijas prasīja arī priekšlikumi grozījumiem likumos, kas regulē priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanām. Sadarbībā ar KNAB, Tieslietu ministrijas un sabiedriskās politikas centra „Providus” speciālistiem esam sagatavojuši attiecīgos likumus 3.lasījumam, un Saeimā tie tiks skatīti ziemas sesijas sākumā.

Būtiski uz priekšu ir pāvirzījies darbs arī Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izstrādei izveidotajā apakškomisijā. Šis likums, ko tik ļoti gaida pašvaldības, top kopā ar ekspertiem no Rīgas, Cēsu, Madonas un Gulbenes pašvaldībām, kas labi pārzina būtiskākās problēmas. Tas dod pamatu pārliecībai, ka likums būs labi saprotams, pieņemts un palīdzēs risināt praktiskas problēmas.

Noslēgumā vēlos no sirds pateikties par izturību un ieguldīto darbu komisijas deputātiem, ekspertiem un komisijas tehniskajiem darbiniekiem, kas nepagurstot strādāja visas sesijas garumā.

Oskars Spurdziņš,

Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs

Jau šī gada jūlija beigās, noslēdzoties pavasara sesijai, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai bija skaidri iezīmēti galvenie uzdevumi rudens sesijai - pabeigt darbu pie:

- grozījumiem pašvaldību vēlēšanu likumā;
- grozījumiem priekšvēlēšanu aģitācijas likumos pirms pašvaldību, Saeimas un EP vēlēšanām;
- vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas.

Lai realizētu šos nozīmīgos un politiski jutīgos uzdevumus, komisija regulāras sēdes uzsāka jau pirms rudens sesijas sākuma - 25.augustā. Līdz sesijas beigām kopumā notikušas 67 sēdes. Visvairāk laika (20 sēdes) un enerģijas prasīja likumprojektu „**Grozījumi likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām”**” un „**Grozījumi likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms pašvaldību vēlēšanām”**” sagatavošana otrajam un trešajam lasījumam. Ja salīdzina komisijai pirms pusotra gada nodoto likumdošanas iniciatīvu un trešajam lasījumam Saeimai izskatīšanai iesniegtos likumprojektus, tad redzams komisijas paveiktais politisko kompromisu meklējumos. Panākta vienošanās par:

- tā saucamo „trešo personu” aģitācijas regulāciju;
- priekšvēlēšanu tēriņu limitu;
- nepieciešamību iestrādāt likumos tādas priekšvēlēšanu aģitācijas apturēšanas mehānismu, kura tiek veikta par līdzekļiem, kuru apmērs pārsniedz normatīvajos aktos noteikto pieļaujamo līmeni.

Likumprojektu sagatavošanas gaitā tika uzklauti gan Nacionālās radio un televīzijas padomes locekļi, gan raidorganizāciju pārstāvji un reklāmas speciālisti. Visās 20 komisijas sēdēs kā pastāvīgie eksperti piedalījās Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pārstāvji un sabiedriskās politikas centra „Providus” pētniece Iveta Kažoka. Jāpiezīmē, ka likumprojektus galīgajā lasījumā Saeima skatīs ziemas sesijas pirmajā sēdē.

Ne mazāk laika, izturības un likumdevēja prasmes (18 sēdes) prasīja **Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumprojekta** sagatavošana otrajam un trešajam lasījumam, kas Saeimā galīgajā lasījumā tika pārliecinoši atbalstīts un pieņemts 18.decembra vēlā vakara stundā. Pēc 15 gadu garumā ilgušām diskusijām visos līmeņos un dažādiem piedāvājumiem iedalījuma modeļiem beidzot ir pielikts punkts vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālajai reformai. Tomēr tas nenozīmē, ka laika gaitā, ja dzīves nepieciešamība to prasīs, nevarētu veikt kādas izmaiņas novadu kartē. Jau likumprojekta otrajam lasījumam, kas Saeimā tika apstiprināts 2.oktobrī, tika noteikti:

- galvenie novadu veidošanas kritēriji - iedzīvotāju skaits (ne mazāk kā 4 000) attiecīgajā administratīvajā teritorijā un attālums līdz centram (ne vairāk kā 50 km);
- princips, ka iedalījumu novados nosaka Saeima, savukārt valdība apstiprina robežu aprakstus.

Gatavojot likumprojektu trešajam lasījumam, komisija nolēma pievienot likumam 2.pielikumu „Novadi un to teritoriālā iedalījuma vienības” un 3.pielikumu - „Latvijas administratīvais iedalījums” (karte).

Respektējot Eiropas vietējo pašvaldību Hartas 5.panta noteikumus par konsultēšanos ar vietējo varu, ja tiek grozītas vietējās varas robežas, kā arī, lai identificētu tos jautājumus, kuru dēļ vairākām pašvaldībām ir iebildumi par jaunveidojamo novadu iedalījumu un ir iesniegtas arī prasības Satversmes tiesā, komisija, gatavojot likumprojektu trešajam lasījumam, divu nedēļu laikā četrās komisijas sēdēs uzklautāja 87 pašvaldību pārstāvjus no Balvu, Rēzeknes, Ludzas un Preiļu rajona, Kuldīgas, Ventspils, Talsu, Liepājas un Tukuma rajona, Dobeles, Aizkraukles, Bauskas un Jelgavas rajona, Limbažu, Madonas, Rīgas, Valmieras un Cēsu rajona. Ar reformu neapmierināto pašvaldību argumenti pret iekļaušanu plānotajā novadā nespēja pārliecināt komisijas deputātus, ka ar pieticīgiem resursiem un nepilnīgiem kritērijiem tās spēs attīstīties līdz ar blakus esošajiem spēcīgajiem novadiem. Arī sauklis par it kā „piespiedu iekļaušanu” plānotajā novadā neiztur kritiku,

jo daudzu gadu garumā pašvaldībām bija dota brīvprātīgas apvienošanās iespēja, meklējot sadarbības partnerus. Tomēr komisija piedāvāja Saeimai dažas izmaiņas valdības sagatavotajā novadu iedalījumā, rosinot izveidot septiņus jaunus novadus - Alsungas, Baltinavas, Skrīveru, Inčukalna, Priekuļu, Raunas un Beverīnas novadu, no kuriem vismazākie būs Baltinavas un Alsungas novads. Nākamajās pašvaldību vēlēšanās piedalīsies deviņu republikas pilsētu un 109 novadu pašvaldības.

2.oktobrī Saeima pieņēma komisijas sagatavoto likumprojektu „Grozījumi Pilsētas domes, novada domes un pagasta padomes vēlēšanu likumā”, ko tagad sauc par **Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumu**. Likums nosaka, ka turpmāk deputātu vietu sadalē visās pašvaldībās piedalās tikai tie kandidātu saraksti, kuri vēlēšanās saņēmuši vairāk par pieciem procentiem no nodoto balsu kopskaita. Līdz šim tas bija attiecināts tikai uz tām pašvaldībām, kurās ir ne mazāk kā 20 000 iedzīvotāju. Koriģēts arī pašvaldībās ievēlējamo deputātu skaits. Pašvaldību vēlēšanas turpmāk notiks jūnija pirmajā sestdienā, un, ja tās notiek kopā ar EP vēlēšanām, kā 2009.gadā, kandidāts var kandidēt tikai vienās vēlēšanās.

Rezumējot, Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija var būt gandarīta par rudens sesijā paveikto. Vietējo pašvaldību un EP vēlēšanām 2009.gadā nepieciešamo normatīvo aktu bāzi likumdevējs ir sagatavojis. No valsts attīstības viedokļa administratīvi teritoriālās reformas pabeigšana ir viens no pašiem svarīgākajiem darbiem. Šajā saspringtajā ekonomiskajā situācijā reforma noteikti bija jāvirza, lai neietu zudumā daudzu gadu garumā ieguldītais darbs un līdzekļi un tiktu sekmēta valsts reģionālā attīstība.

Līdztekus iepriekš minētajam rudens sesijā komisija ir sagatavojusi un Saeima steidzamības kārtā pieņēmusi arī daļu (25) no administratīvi teritoriālās reformas likumu pavadošo likumprojektu paketes.

Visu šo gadu komisijas darba kārtībā ir bijis uzdevums risināt jautājumu par nevienlīdzīgu situāciju novēršanu zemesgabalu atsavināšanā saistībā ar šobrīd esošo augsto zemes kadastrālo vērtību, kas atsevišķos gadījumos ir vairākas reizes lielāka par tirgus vērtību, tādējādi bremsējot nekustamā īpašuma tirgu. Komisijas sagatavotos un Saeimā 18.septembrī pieņemtos grozījumus **Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumā**,

kuros bija mēģināts novērst nekustamā īpašuma tirgus stagnāciju, Valsts prezidents neizsludināja. Komisija vēl vairākās sēdēs, uzklusot Ekonomikas ministrijas, Valsts zemes dienesta, Tieslietu ministrijas, Rīgas domes un VAS „Valsts nekustamie īpašumi” speciālistu viedokļus, atkārtoti mēģināja rast līdzsvarotu risinājumu, lai ievērotu Valsts prezidenta iebildumus. Pēc otrreizējas caurlūkošanas likums nosaka, ka atsavināmā zemesgabala nosacītā cena nedrīkst būt zemāka par attiecīgā zemesgabala kadastrālo vērtību 2007.gada 31.decembrī. Tādējādi ir ievēroti Valsts prezidenta iebildumi un ir noteikts zemākais cenas sliekšnis apbūvēta un neapbūvēta zemesgabala pārdošanai.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izstrādes apakškomisija rudens sesijā sagatavoja likumprojektu „Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likums” otrajam lasījumam. Notikušas 14 apakškomisijas sēdes. Kā pastāvīgie eksperti šajās sēdēs piedalījušies līdzšinējie eksperti no Ekonomikas ministrijas Mājokļu politikas departamenta, Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras, Latvijas Namu pārvaldītāju un apsaimniekotāju asociācijas. Bez jau minētajiem apakškomisijas darbā piedalījušies arī Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvji, uz atsevišķām diskusijām uzaicināti pārstāvji no Rīgas domes, AS „Rīgas siltums” un AS „Rīgas ūdens”.

Gatavojot likumprojektu otrajam lasījumam, sadarbībā ar Juridisko biroju un ekspertiem apakškomisija veica juridiska satura precizējumus un grozījumus visā likumprojekta tekstā. Precizēti nosacījumi:

- par pārvaldnieka kompetenci, turpmāk paredzot pārvaldniekam tiesības vērsties tiesā pret atsevišķiem dzīvokļu īpašniekiem par komunālo pakalpojumu un pārvaldīšanas izdevumu maksājumu piedziņu uz likuma pamata, ja pārvaldīšanas līgumā nav noteikta citā kārtība;
- par pārvaldnieka atbildības iestāšanos;
- par norīkotā pārvaldnieka kompetenci, nosakot, ka arī norīkotajam pārvaldniekam ir jāveic visas likumā noteiktās dzīvojamās mājas obligātās pārvaldīšanas darbības, izslēdzot iepriekš atsevišķo darbību uzskaitījumu;
- pārejas noteikumos iestrādāts nosacījums, ka pārvaldīšanas līgumos, kas būs spēkā uz likuma spēkā stāšanos brīdi, būs jāveic grozījumi, lai šie līgumi atbilstu likuma noteikumiem.

Reaģējot uz iedzīvotāju sūdzībām par to, ka šobrīd dzīvokļu īpašniekiem daudzdzīvokļu mājās no pārvaldnieka puses tiek liegtas tiesības iepazīties ar mājas lietu, apakškomisijas deputāti vienojās pārejas noteikumos īpaši izdalīt un formulēt nosacījumu, ka daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās dzīvokļu īpašniekiem ir tiesības iepazīties ar mājas lietu, kura glabājas pie mājas pārvaldnieka.

Saeimā likumprojekts otrajā lasījumā pieņemts 18.decembra sēdē.

30.septembrī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija tikās ar Eiropas ombudu Nikiforu Diamanduru un pārrunāja biežāk sastopamās kļūdas valsts pārvaldē un nepieciešamību paplašināt sabiedrības zināšanas un izpratni par labas pārvaldības principiem.

8.decembrī komisija bija vizītē Rīgas pilī un tikās ar Valsts prezidentu Valdi Zatleru, lai pārrunātu ar administratīvi teritoriālās reformas virzību saistītus jautājumus.

TAUTSAIMNIECĪBAS KOMISIJA

Mūsu komisijai šī sesija nesusi pārmaiņas - Saeima ir pieņēmusi lēmumu apvienot Tautsaimniecības komisiju un Agrārās, vides un reģionālās politikas komisiju. Līdz ar to nākamgad mūsu darba apjoms palielināsies, un līdztekus tautsaimniecības un uzņēmējdarbības jautājumiem skatīsim arī ar lauksaimniecību, zemes reformu, vidi un reģionālo politiku saistītus likumprojektus un aktualitātes.

Ņemot vērā ekonomiskās situācijas saasināšanos, komisija šajā sesijā vairākkārt tikās ar atbildīgo ministriju, sabiedrisko pakalpojumu regulatora, pašvaldību un biznesa pārstāvjiem un pie sarunu galda sprieda par nepieciešamajiem pasākumiem uzņēmējdarbības veicināšanai. Diskusiju rezultātā izkristalizējās neatliekamākie uzdevumi valdībai: ieviest eksporta garantijas un apdrošināšanu, izstrādāt mehānismu apgrozāmo līdzekļu nodrošināšanai uzņēmumiem, optimizēt ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda naudas apguves nosacījumus, pastiprināt Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un ekonomisko pārstāvniecību darbību eksporta veicināšanai.

Tāpat Saeima šajā sesijā ir pieņēmusi vairākus Tautsaimniecības komisijas virzītus likumprojektus, tostarp daudzu uzņēmēju gaidītos grozījumus Komerclikumā, kas detalizēti apraksta komercdarījumu veidus, kā arī ievieš regulējumu modernajiem komercdarījumiem - līzinga, faktoringa un franšīzes līgumiem.

Lai iegūtu papildu līdzekļus valsts autoceļu būvniecībai un uzturēšanai, ar likumu noteikts, ka no nākamā gada 1.jūlija tiek ieviesta nodeva par galveno autoceļu lietošanu. Tas ar noteiktiem izņēmumiem attieksies uz kravu autopārvadājumiem ar transportlīdzekļiem, kuru pilna masa pārsniedz 12 tonnas.

Guntis Blumbergs,
Tautsaimniecības komisijas priekšsēdētājs

SESIJAS KOPSAVILKUMS

2008.gada rudens sesijā Tautsaimniecības komisijai bijušas 45 sēdes, savukārt Enerģētikas apakškomisija sanākusi uz 11 sēdēm.

Komisijai nodoti 28 likumprojekti, no tiem kā atbildīgajai komisijai - 12. Izmantojot likumdošanas iniciatīvas tiesības, komisija iesniegusi Saeimā vienu likumprojektu.

Sesijas laikā pieņemti seši Tautsaimniecības komisijas kā atbildīgās komisijas sagatavoti likumi.

LIKUMDOŠANA

Noslēdzies apjomīgs darbs komisijā un tās izveidotajā darba grupā pie grozījumiem **Komerclikumā**. To mērķis ir papildināt Latvijas tiesību sistēmu ar komercdarījumus regulējošām tiesību normām. Likumprojektā ietverti visiem komercdarījumiem kopīgie vispārīgie noteikumi, noteikumi par atsevišķiem komercdarījumu veidiem (komerciālo pirkuma līgumu, glabājuma līgumu, komisijas līgumu un ekspedīcijas līgumu), kā arī noteikumi par atsevišķiem modernajiem komercdarījumu veidiem (līzings līgumu, faktoringa līgumu un franšīzes līgumu). Lai laikus varētu sagatavoties jaunajam regulējumam, komercdarījumu daļa stāsies spēkā pēc gada - 2010.gada 1.janvārī. Komerclikuma noteikumi piemērojami arī darījumiem, kuros tikai viens darījuma dalībnieks ir komersants. Šī likuma normas attiecīgajos darījumos būs speciālās attiecībā pret Civillikuma normām.

Grozījumi **Komerclikuma spēkā stāšanās kārtības likumā** paredz, ka no 2010.gada 1.janvāra Uzņēmumu reģistrs jaunus individuālos uzņēmumus, kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības vairs neregistrēs. Zemnieku un zvejnieku saimniecību statusu noteiks Zemnieku un zvejnieku saimniecību likums. Saskaņā ar to zemnieka vai zvejnieka saimniecībai līdz 2011.gada 30.jūnijam būs jāveic kāda no šīm darbībām:

- jāpiesaka zemnieka vai zvejnieka saimniecība ierakstīšanai komercreģistrā;
- jāpārveidojas par cita veida komercsabiedrību (piemēram, sabiedrību ar ierobežotu atbildību) un jāpiesaka attiecīgā komercsabiedrība ierakstīšanai komercreģistrā;
- jāpiesaka zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks ierakstīšanai komercreģistrā kā individuālais komersants;
- jāveic zemnieka vai zvejnieka saimniecības likvidācija un jāpiesaka zemnieka vai zvejnieka saimniecības likvidācijas ierakstīšana Uzņēmumu reģistrā.

Grozījumi **Valsts informācijas sistēmu likumā** paredz precizēt valsts informācijas sistēmu savietotāja regulējumu. Šis savietotājs ir centralizēts informācijas tehnoloģiju kopums, ar kura palīdzību valsts informācijas sistēmas lietotājs lieto centralizēto valsts informācijas sistēmu. Vienkāršiem vārdiem - dažādu valsts institūciju reģistri lietotājam turpmāk būs pieejami vienuviet.

Grozījumi **Autoceļu likumā**, kā arī **Autoceļu lietošanas nodevas likums** paredz ieviest nodevu, kas par valsts galveno autoceļu lietošanu no 2009.gada 1.jūlija būs jāmaksā transportlīdzekļa īpašniekam, turētājam vai vadītājam. Nodeva attieksies uz transportlīdzekļiem ar pilnu masu virs 12 000 kilogramiem, kas paredzēti tikai kravu autopārvadājumiem. Iegūtie līdzekļi tiks izmantoti, lai uzturētu un attīstītu valsts galvenos autoceļus. No nodevas maksāšanas ir paredzēta virkne atbrīvojumu, t.sk., lauksaimniekiem, policijas un militārajam transportam.

Grozījumi **Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likumā** paredz, ka maksu par VAS „Latvijas Jūras administrācija” sniegtajiem navigācijas pakalpojumiem turpmāk noteiks Ministru kabinets.

AKTUALITĀTES

Parlamentārās kontroles ietvaros komisija izskatīja jautājumus par:

- Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācijas priekšlikumiem grozījumiem Autopārvadājumu likumā;
- grozījumiem Konkurences likumā, kas regulē dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegumu mazumtirgotājiem ieviešanu;
- Ventspils domes un brīvostas pārvaldes darbību pilsētas infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstībā;
- Ekonomikas ministrijas sagatavotajiem priekšlikumiem likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” grozījumiem;
- problēmām, kas saistītas ar zemes reformas pabeigšanu;
- Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vērtējumu par regulējamajiem tarifiem;
- valsts atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanai;
- Latvijas Tirgotāju asociācijas un Latvijas Alkoholisko dzērienu ražotāju un izplatītāju asociācijas priekšlikumiem likumprojektam „Grozījumi likumā „Par akcīzes nodokli””;
- Latvijas Darba devēju konfederācijas priekšlikumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu objekta maksimālo apmēru likumā „Par valsts sociālo apdrošināšanu”;
- iespējamajām likumu izmaiņām uzņēmējdarbības veicināšanai, tostarp eksportpreču ražošanai mašīnbūves nozarē;
- eksporta garantēšanu un apdrošināšanu;
- ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda darbības programmas „Infrastruktūra un pakalpojumi” pasākuma „Mājokļa energoefektivitāte” aktivitātēm.

Starptautiskās sadarbības ietvaros komisija tikās ar Ķīnas Tautas Republikas Ekonomikas un Sociālo jautājumu padomes priekšsēdētāju *Wang Zhongyu* un viņa vadīto delegāciju, pārrunājot pasaules ekonomiskās situācijas, ekonomiskās sadarbības un enerģētikas jautājumus.

Tautsaimniecības komisijas Enerģētikas apakškomisija savās sēdēs izskatīja jautājumu par elektroenerģijas cenu atbrīvošanu un tās ietekmes samazināšanu dažām lietotāju grupām, atjaunojamo energoresursu izmantošanas paplašināšanas iespējām un lietderību, situāciju ar valsts atbalstu biodegvielas ražošanai.

Likumdošanas un parlamentārās kontroles darba ietvaros komisija sadarbojās ar Latvijas Pašvaldību savienību, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju, Latvijas Tirgotāju asociāciju, Mašīnbūves un metālapstrādes uzņēmēju rūpniecības asociāciju, Ārvalstu investoru padomi Latvijā, Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociāciju, Nacionālo Latvijas Jūrnieku asociāciju, autopārvadātāju asociāciju „Latvijas auto”, Latvijas Nacionālo kravas ekspeditoru un loģistikas asociāciju, Latvijas Komercbanku asociāciju, Latvijas Degvielas tirgotāju asociāciju, Degvielas tirgotāju un ražotāju savienību, Latvijas Biodegvielu asociāciju, Mazās hidroenerģētikas asociāciju, Vēja enerģijas asociāciju, Lauksaimniecības statūtsabiedrību asociāciju, Tiesībsarga biroju u.c.

AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Manuprāt, viens no svarīgākajiem komisijas darbiem šajā sesijā saistīts ar zemes reformas pabeigšanu. Kopā ar Tautsaimniecības komisiju mums izdevās sapulcināt visas iesaistītās puses un izdiskutēt svarīgākās problēmas, kas neļauj pielikt punktu zemes reformai. Lūdzām sasāpējušos jautājumus izvērtēt arī Ministru kabinetam un saņēmām kompetentas atbildes, kas vieš cerību par situācijas atrisinājumu.

Tāpat šajā sesijā ir pieņemts likums, ar kuru tiek radīta jauna informācijas sistēma, ar kuras palīdzību katrs iedzīvotājs internetā varēs noskaidrot, kādas aizsargjoslas skar viņa īpašumu. Lai arī jaunā datu bāze sāks darboties pēc dažiem gadiem, ar likumu jau ir radīti pamati sistēmai un sadalītas atbildīgo iestāžu kompetences.

Tāpat Saeimā divos lasījumos pieņemti komisijas sagatavotie grozījumi Aizsargjoslu likumā, kas samazina atsevišķas aizsargjoslas un atbilstoši mūsdienu situācijai precizē citas likuma normas, kā arī cenšas sakārtot zemes īpašnieku un uz tās esošo objektu īpašnieku tiesiskās attiecības.

Anna Seile,
Agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas priekšsēdētāja

SESIJAS KOPSAVILKUMS

2008.gada rudens sesijas laikā Agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai ir notikušas 30 komisijas sēdes, kurās skatīti gan likumdošanas, gan parlamentārās kontroles jautājumi.

Pavasara sesijas laikā komisija kā atbildīgā ir saņēmusi deviņus jaunus likumprojektus, bet kā līdzatbildīgā - astoņus likumprojektus.

Šīs sesijas laikā Saeima galīgajā lasījumā ir pieņēmusi sešus komisijas sagatavotus likumus.

LIKUMDOŠANA

Šajā sesijā pieņemtais likums „**Grozījumi likumā „Par radiācijas drošību un kodoldrošību”**” nosaka deleģējumu Ministru kabinetam izdot noteikumus, kas regulē valsts nodevas likmes un maksāšanas kārtību par speciālās atļaujas (licences) vai atļaujas izsniegšanu darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem. Likums papildināts ar terminu „lietotā kodoldegviela”, kā arī ar jaunu pantu, ka nosaka, ka Latvijā nav pieļaujama lietotās kodoldegvielas izmantošana.

Ar likumu „**Grozījumi Zvejniecības likumā**” tiek nodalīta zivsaimniecības politikas ieviešanas funkcija un zivsaimniecības politikas veidošanas un pārraudzības funkcija. No 2009.gada tiek likvidēta Valsts zivsaimniecības pārvalde, un zvejniecības politikas ieviešanas funkciju turpmāk pildīs valsts aģentūra „Latvijas Zivju resursu aģentūra”. Savukārt par politikas veidošanu un pārraudzību būs atbildīgs Zivsaimniecības politikas departaments Zemkopības ministrijā.

Latvijas Zivju resursu aģentūra turpmāk organizēs arī valstij piederošo zvejas tiesību izmantošanu teritoriālajos ūdeņos, ekonomiskās zonas ūdeņos, citu ES dalībvalstu ūdeņos, starptautiskajos un trešo valstu ūdeņos. Ministru kabinets izdos jaunus noteikumus par zvejas rīku skaita limitu vai nozvejas apjoma limitu Latvijas iekšējos ūdeņos un Rīgas jūras līča piekrastē.

Grozījumi **Augu aizsardzības likumā** paredz deleģējumu Ministru kabinetam izdot vairākus noteikumus, kuros nosaka kārtību, kādā piešķir kompensāciju par fitosanitāro pasākumu izpildi, nosakot augu karantīnas un kaitīgos organismus, par kuru apkarošanu un izplatības ierobežošanu maksājama kompensācija, tās lielumu un izmaksas kārtību; augļu koku un ogulāju pavairošanas materiāla atbilstības kritērijus un tā aprites kārtību; kārtību, kādā atbildīgais dienests veic references laboratorijas funkcijas kaitīgo organismu laboratoriskajā diagnostikā. Kad izplatās augu slimība, ir svarīga sabiedrības atsaucība un vēlme nevis slēpt, bet uzrādīt iespējamus inficētos saimniekaugus. Ir būtiski, lai inficētie vai iespējami inficētie augi un līdz ar to arī slimība tiktu iznīcināta. Lai augļu dārzu īpašnieki būtu ieinteresēti sadarboties, nepieciešams skaidri definēts un uzticams kompensācijas mehānisms, kā iznīcināto koku un krūmu īpašniekiem atlīdzināt zaudējumus.

Savukārt **Dzīvnieku barības aprites likums** uzdod Ministru kabinetam noteikt dzīvnieku barības apritē iesaistīto uzņēmumu reģistrācijas un atzīšanas kārtību. Likums papildināts arī ar normām par šāda uzņēmuma darbības apturēšanu un atjaunošanu. Likums pilnvaro Ministru kabinetu noteikt kārtību, kādā piešķir references laboratorijas statusu laboratorijai, kura veic dzīvnieku barības laboratorisko kontroli, kā arī references laboratorijas akreditācijas kārtību, funkcijas un pienākumus. Šādas normas ietvertas arī likumā „**Grozījumi Veterinārmedicīnas likumā**”.

Grozījumi **Mēslošanas līdzekļu aprites likumā** veikti, lai panāktu Latvijas normatīvu atbilstību ES tiesību aktiem, kā arī precizētu tādu mēslošanas līdzekļu apriti, kuriem nav marķējuma „EK mēslošanas līdzeklis”. Likumā precizēta mēslošanas līdzekļa definīcija, mēslošanas līdzekļa pārdošanas atļaujas un pieļaujamās novirzes definīcija, darba veicēja funkcijas, Valsts augu aizsardzības dienesta (VAAD) funkcijas un mēslošanas līdzekļa atbilstības novērtēšana. Likums paredz, ka VAAD veiks uzraudzības un kontroles pasākumus par mēslošanas līdzekļu, kuri ir marķēti ar „EK mēslošanas līdzeklis”, apriti. Par gadījumiem, kad būs konstatēta neatbilstība ES attiecīgās regulas prasībām, Ekonomikas ministrija informēs Eiropas Komisiju. Likums paredz tiešus ieguvumus mēslošanas līdzekļu ievadējiem - viņiem vairs nebūs jāveic mēslošanas līdzekļu paškontrolē un jāmaksā nodeva par mēslošanas līdzekļu reģistrāciju.

Komisija strādāja arī ar likumprojektu „**Apgrūtināto teritoriju informācijas sistēmas likums**”. Likumprojekta mērķis ir nodrošināt aktuālu un publiski pieejamu informāciju par apgrūtinātajām teritorijām un apgrūtinājumus izraisošajiem objektiem. Likumprojekts šajā nolūkā paredz izveidot vienotu informācijas sistēmu, kuru uzturēs Valsts zemes dienests.

Komisija strādāja arī ar likumprojektu „**Grozījumi Aizsargjoslu likumā**”. Tajā paredzēti precizējumi attiecībā uz aizsargjoslām ap ģeodēziskajiem punktiem un hidrometriskajiem posteņiem, noteikti papildu aprobežojumi aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām, kā arī iekļautas jaunas aizsargjoslas ap valsts dibinātu augstskolu un zinātnisko institūciju observatorijām un radioteleskopiem. Tāpat samazinātas aizsargjoslas gar gāzes vadiem un precizēti aprobežojumi tajās; precizētas aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām. Precizēts arī likuma 36.pants, kas attiecas uz aprobežojumiem Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslām, tai skaitā papildinot to ar normām, kas vienkāršos autostāvvietu būvniecību, un precizējot ēku rekonstrukcijas kārtību. Lai sakārtotu gāzes apgādes objektu īpašnieku un nekustamā īpašuma īpašnieku attiecības, plānots samazināt drošības aizsargjoslu attālumus ap gāzes apgādes objektiem.

AKTUALITĀTES

Realizējot parlamentārās uzraudzības darbu, komisija kopā ar Tautsaimniecības komisiju skatīja ar zemes reformas pabeigšanu saistītās problēmas - par lauku zemes izpiršanas procesu, apbūvēta zemesgabala privatizācijas cenu, privatizācijas ierosinājumu izskatīšanas termiņiem Rīgā un citiem aktuāliem problēmjautājumiem.

Komisija vērsās pie valdības, rosinot izvērtēt un nepieciešamības gadījumā sagatavot attiecīgus grozījumus Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā, kuros:

- pagarinātu termiņu, līdz kuram personai, kura zemi likumā noteiktajā termiņā ir pieprasījusi, jāiesniedz zemes robežu plāns vai jāveic priekšapmaksas;
- noteiktu, ka, veicot priekšapmaksu par izpērkamo zemi, pircējs kā maksāšanas līdzekli var izmantot gan privatizācijas sertifikātus, gan arī naudu.

Lai izvairītos no iespējamās tiesvedības par tiesiskās palāvēības principa pārkāpšanu, komisija ierosina izvērtēt un nepieciešamības gadījumā pagarināt iesniegšanas termiņu:

- pieprasījumam par zemes īpašuma tiesību atjaunošanu,
- dokumentiem, kas apliecina zemes īpašuma un mantošanas tiesības.

Lai varētu kvalitatīvi sagatavot likumprojektu „Grozījumi Aizsargjoslu likumā” un sakārtot gāzes apgādes objektu īpašnieku un nekustamā īpašuma īpašnieku attiecības, komisija devās izbraukuma sēdē uz Inčukalna pazemes gāzes krātuvi, kur risināja problēmas saistībā ar aizsargjoslu noteikšanu gāzes apgādes objektiem.

Lai pieņemtu kvalitatīvus lēmumus, komisijai ir būtiski ņemt vērā arī nevalstiskā sektora viedokli, tādēļ sēdēs piedalījās arī Latvijas Pašvaldību savienības, Zemnieku saeimas, Latvijas Dabas fonda, Vides konsultatīvās padomes, Mežu īpašnieku apvienības un citu sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

SOCIĀLO UN DARBA LIETU KOMISIJA

Noslēdzoties ļoti saspringtajai rudens sesijai, jāatzīst, ka, neskatoties uz ekonomikas satricinājumiem, sociālajā jomā mums izdevies saglabāt stabilitāti. Pensiju un pabalstu izmaksa nav apdraudēta, un nākamais gads nesīs pozitīvas ziņas atsevišķām iedzīvotāju grupām. Pensionāri var rēķināties ar piemaksu pieaugumu līdz 70 santīmiem par katru stāža gadu, un šāda piemaksa turpmāk būs arī tiem, kuri saņem invaliditātes pensiju. Šajā sesijā lēmām arī par to, ka pašvaldībām saviem iedzīvotājiem prioritāti būs jānodrošina GMI un dzīvokļa pabalsti, un tikai pēc tam varēs lemt par citu pabalstu izmaksu. Būtiski, ka nākamgad lielo algu saņēmēji veiks sociālās iemaksas no visiem ienākumiem, nevis tikai līdz noteiktai robežai, kā tas bija iepriekš. Protams, nākamais gads būs izaicinājums arī sociālajai jomai, un mums ļoti nopietni jārēķinās ar bezdarba pieaugumu un tā izraisītajām sociālajām sekām. Mūs gaida nopietni pārbaudījumi gan nodarbinātības, gan veselības un sociālās drošības jomā, taču esmu pārliecināta, ka kopā spēsim pieņemt pareizos lēmumus.

Aija Barča,
Sociālo un darba lietu komisijas priekšsēdētāja

SESIJAS KOPSAVILKUMS

Sociālo un darba lietu komisijas deputāti rudens sesijā pulcējās 56 sēdēs, kurās skatīti sociālās drošības, nodarbinātības un veselības jomas jautājumi. **Sabiedrības veselības apakškomisija** rudens sesijā sanāca 15 reizes. Savukārt **Nodarbinātības apakškomisijai** notikušas 12, bet **Sociālās drošības apakškomisijai** - 15 sēdes.

Patlaban komisijā izskatīšanā atrodas 13 likumprojekti, no tiem seši tiek gatavoti izskatīšanai Saeimā trešajā lasījumā, divi - otrajā lasījumā un seši - pirmajā lasījumā. Komisija rudens sesijas laikā skatīja 18 likumprojektus - piecus no tiem Saeima pieņēmusi galīgajā lasījumā. Trīs likumprojekti komisijai tika nodoti kā līdzatbildīgajai.

LIKUMDOŠANA

Rudens sesijas laikā Saeima pieņēmusi vairākus Sociālo un darba lietu komisijas kompetences likumus.

Izmantojot likumdošanas iniciatīvas tiesības, komisija izstrādāja un iesniedza Saeimā trīs likumprojektus. Viens no tiem ir „**Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā**”. Tas nosaka, ka no 2008.gada 1.oktobra pašvaldības ir tiesīgas izmaksāt citus pabalstus tikai pēc tam, kad ir apmierināts iedzīvotāju pieprasījums pēc pabalsta garantētā minimālā ienākuma (GMI) līmeņa nodrošināšanai un dzīvokļa pabalsta.

Pašvaldībām turpmāk būs jā rūpējas, lai vistrūcīgākajiem iedzīvotājiem būtu nodrošināta iztika un pajumte, un tikai pēc tam pašvaldības sociālā budžeta līdzekļus varēs izmantot citiem pabalstiem. Dzīvokļa pabalsta apjoms un saņēmēju loks būs jānosaka pašvaldības saistošajos noteikumos. To piešķirs, izvērtējot ģimenes vai personas ienākumus. Pabalstu varēs pārskaitīt uz dzīvokļa izīrētāja vai komunālo pakalpojumu sniedzēja kontu vai arī izmaksāt pabalsta saņēmējam malkas vai cita kurināmā iegādei. Tāpat pabalstu varēs piešķirt mantiskā veidā, nodrošinot iedzīvotājus ar malku.

Komisija izstrādāja un iesniedza Saeimā arī likumprojektus „**Grozījumi likumā „Par maternitātes un slimības apdrošināšanu”**” un „**Grozījumi likumā „Par apdrošināšanu bezdarba gadījumiem”**”, kas novērsīs iespēju vienlaicīgi saņemt divus sociālās apdrošināšanas pakalpojumus - bezdarbnieka pabalstu un slimības pabalstu. Šādi grozījumi tapuši saistībā ar Valsts kontroles atzinumu, kurā norādīts, ka atsevišķos gadījumos cilvēkiem pēc bezdarbnieka statusa iegūšanas piešķirts arī slimības pabalsts. Tāda iespēja pastāvēja viena mēneša laikā pēc atbrīvošanas no darba, jo likums nosaka, ka slimības pabalsts piešķirams arī personām, kas saslimušas mēneša laikā pēc darba attiecību izbeigšanas un slimo ilgāk par 15 dienām. Saskaņā ar jauno kārtību, ja personai vienlaikus ir tiesības uz slimības un bezdarbnieka pabalstu, līdz darbaspēju atgūšanai tiks izmaksāts tikai slimības pabalsts, bet pēc tam - bezdarbnieka pabalsts.

Savukārt citi grozījumi likumā „**Par maternitātes un slimības apdrošināšanu**” nosaka, ka no nākamā gada darba devējam slimības nauda būs jāizmaksā tikai par pirmajām desmit darba nespējas dienām. Valsts apmaksātu slimības pabalstu, ko piešķir un izmaksā Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, slimnieks saņems, sākot ar vienpadsmito slimības dienu. Patlaban darba devējs slimības naudu maksā par pirmajām 14 slimības dienām, bet no 15.dienas darba ņēmējs saņem slimības pabalstu no valsts sociālās apdrošināšanas budžeta.

Šīs sesijas laikā komisija sagatavoja un Saeima pieņēma **Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu izdienas pensiju likumu**. Tas paredz noteikt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) amatpersonu tiesības uz izdienas pensiju un reglamentēt kārtību, kādā tā tiek piešķirta, aprēķināta un izmaksāta. Šāda likuma nepieciešamību noteica tas, ka, atšķirībā no citām tiesībsardzības iestādēm, KNAB amatpersonām netiek paredzētas izdienas pensijas, tādējādi nostādot biroja amatpersonas nevienlīdzīgā situācijā ar citās tiesībsardzības iestādēs strādājošajiem.

Grozījumi likumā „**Par valsts sociālo apdrošināšanu**” paredz papildināt likumu ar normu, kas nosaka, ka valstī noteiktais sociālās apdrošināšanas iemaksu objekta maksimālais apmērs netiek piemērots personai, uz kuru attiecas Padomes 1968.gada 29.februāra Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr.259/68, ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, ja ES pensiju shēmā uzkrātais

pensijas kapitāls tiek ieskaitīts Latvijas valsts pensiju sistēmā. Likums nosaka darba devēja atbildību, ja tas ir nodarbinājis vai nodarbina personu, bet tai izmaksātie ienākumi, no kuriem bija jāaprēķina obligātās iemaksas, nav uzrādīti grāmatvedības uzskaitē un Valsts ieņēmumu dienestam iesniegtajā ziņojumā un no šiem ienākumiem nav aprēķinātas obligātās iemaksas. Tāpat likumā tiek noteikta sociālās apdrošināšanas pakalpojumu un valsts sociālo pabalstu pārmaksu atgūšanas kārtība.

Komisija turpināja darbu pie jaunā **Invaliditātes likuma**, kas ir pēdējo gadu nozīmīgākais likumprojekts, kas attiecas uz cilvēkiem ar veselības problēmām. Bezmaksas personiskā asistenta pakalpojumus cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, katram individuāli pieskaņots rehabilitācijas pasākumu kopums, kā arī valsts palīdzība cilvēkiem ar prognozējamu invaliditāti ir izskatāmā likumprojektā ietvertie jauninājumi. Lai jaunais likums patiešām atbilstu mērķa grupas vajadzībām, tā izstrādes gaitā notiek plašas konsultācijas ar invalīdu organizācijām. Savukārt, lai ieviestu Latvijā jauno asistenta pakalpojumu, labākās prakses piemēri meklēti Saeimā šī gada augustā rīkotajā starptautiskā konferencē.

AKTUALITĀTES

Deputāti komisijas darbā iesaista nevalstisko sektoru, jo sadarbība ar sabiedrības grupu pārstāvjiem ne tikai uzlabo politisko lēmumu kvalitāti, bet arī kalpo kā instruments, lai mazinātu uzticības plaisu starp sabiedrību un valsti. Interesu grupu iesaistīšana nodrošina regulāru atgriezenisko saiti, tādējādi ļaujot izvairīties no neprecizitātēm likumu izstrādāšanā.

Vienā no komisijas sēdēm deputāti tikās ar biedrības „Zvanniņu mājas” pārstāvjiem, kuri aktualizēja jautājumu par pabalstiem un atbildībām saistībā ar ārpusģimenes aprūpē nodotajiem bērniem. To apmērs jau

ilgstoši ir nemainīgs. Šajā diskusijā piedalījās arī bērnu un ģimenes lietu ministrs Ainars Baštiks. Rezultātā tapa Sociālo un darba lietu komisijas priekšlikums likumprojektam „Par valsts budžetu 2009.gadam”, kurš diemžēl neguva Saeimas atbalstu.

Deputāti gan individuāli, gan kopā regulāri dodas izbraukumos uz reģioniem un apmeklē iestādes, kas iedzīvotājiem sniedz pakalpojumus sociālajā, nodarbinātības un veselības jomā.

Oktobrī deputāti iepazinās ar Skrīveru pagasta sociālā dienesta darbu, apmeklēja pensionāru centru un aprūpes centru, kā arī tikās ar pagasta iedzīvotājiem. Savukārt novembrī komisija devās uz Balvu un Gulbenes rajonu, kur apmeklēja valsts un pašvaldības iestādes, kas vietējiem iedzīvotājiem sniedz sociālos pakalpojumus.

Komisijas deputātus interesēja gan sadzīves apstākļi, kādos dzīvo valsts un pašvaldības aprūpē esošie ļaudis, gan tas, kāda ir pansionātos sniegto pakalpojumu kvalitāte. Ar pašvaldību cilvēkiem deputāti runāja par to, kādas pārmaiņas sociālajā jomā iedzīvotājus sagaida pēc novadu izveidošanas. Vizītes sākumā komisija apmeklēja sociālās aprūpes centru „Litene” Gulbenes rajonā, kurā dzīvo cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem, Balvu rajona Kubulu pagastā - veco ļaužu pansionātu „Balvi”, savukārt Rugāju pagastā deputāti viesojās jaunveidojamajā rehabilitācijas centrā bērniem, kas cietuši no vardarbības.

Īpaši jāuzsver komisijas līdzdalība valsts budžeta 2009.gadam izstrādes gaitā. Laikā, kad tika skatīts valsts budžeta projekts, komisija izstrādāja un iesniedza savus priekšlikumus, kas paredzēja papildu finansējumu no prettiesiskām darbībām cietušo bērnu rehabilitācijai; valsts sociālā pabalsta palielināšanai Černobiļas AES seku likvidatoriem; sociālās aprūpes centra „Reģi” rekonstrukcijas pabeigšanai Kuldīgas rajona Gudenieku pagastā; aizbildnībā nodoto bez vecāku gādības palikušo bērnu uzturēšanas izdevumu palielināšanai (no Ls 32 uz Ls 45 mēnesī vienam bērnam); grupu dzīvokļos (mājās) dzīvojošo invalīdu ar garīga rakstura traucējumiem valsts līdzfinansējuma nodrošināšanai (atbilstoši Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumam); invaliditātes un vecuma pensiju saņēmēju profesionālajai un sociālajai rehabilitācijai Sociālās integrācijas valsts aģentūrā.

MANDĀTU, ĒTIKAS UN IESNIEGUMU KOMISIJA

Aizvadītajā sesijā komisijas darba kārtībā faktiski nebija jautājumu, kas saistīti ar deputātu imunitāti. Tas ir patīkami un ļauj secināt, ka kopumā esam palikuši disciplinētāki.

Lai arī likumdošana nav komisijas pamatfunkcija, aizvadītajos mēnešos strādājām arī ar vairākiem likumprojektiem. Skatījām nākamā gada budžeta projektu, tāpat esam strādājuši pie priekšlikumiem Saeimas kārtības ruļļa grozījumiem, kas paredz iedzīvotājiem lielākas iespējas griezties Saeimā, lai ziņotu par deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem.

Mēs esam izstrādājuši savu pozīciju attiecībā uz apmeklētāju pieņemšanu Saeimā. Tā bija mūsu komisijas iniciatīva - izveidot parlamentā institūciju, kas dotu iespēju jebkuram cilvēkam bez caurlaides griezties Saeimā, lai iesniegtu iesniegumu vai sūdzību, saņemtu konsultācijas vai atbildes uz jautājumiem, sarunātu tikšanos ar deputātiem, deputātu palīgiem un amatpersonām. Šim jautājumam bija veltītas vairākas sēdes, kurās mēs iepazināmies arī ar citu valstu pieredzi un pētījām, kā tas notiek Čehijas parlamentā.

Sergejs Dolgopolovs,
Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas priekšsēdētājs

Mandātu, ētikas un iesniegumu komisija 9.Saeimas 2008.gada rudens sesijā sanāca uz 16 sēdēm.

Komisija aktīvi sadarbojas ar nevalstisko organizāciju - sabiedriskās politikas centru „Providus”. Ņemot vērā „Providus” pētnieku rekomendācijas, komisija turpināja pavasara sesijas laikā iesāktu darbu pie grozījumiem Saeimas kārtības rullī. Tie paredz paplašināt kārtības rullī 179.panta trešo daļu, dodot iespēju Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijai ierosināt lietu par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumiem ne tikai pēc Saeimas deputāta, deputātu grupas vai frakcijas ierosinājuma, bet arī pēc Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas iniciatīvas, ņemot vērā nevalstisko organizāciju un pilsoņu motivētus priekšlikumus.

Komisijas sagatavotais likumprojekts par grozījumiem **Saeimas kārtības rullī** tika iesniegts Saeimas Prezidijam, nodots Juridiskajai komisijai un tiek gatavots pirmajam lasījumam. Likumprojekts paplašina Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas tiesības, dodot tai iespēju pēc savas iniciatīvas ierosināt lietu par Saeimas deputātu ētikas kodeksa pārkāpumu gadījumos, kad komisijas rīcībā ir materiāli un pierādījumi par šādiem pārkāpumiem. Tas paaugstinātu sabiedrības ietekmi uz deputātu ētikas kodeksa ievērošanu.

Komisijas deputāti katru mēnesi analizēja Saeimas Iesniegumu biroja sagatavoto pārskatu par Saeimā saņemtajiem iesniegumiem un tajos atspoguļotajām problēmām. Rudens sesijas laikā saņemti 1660 iesniegumi un uzklauts 71 apmeklētājs.

Tika kontrolēts, kā Saeimas deputāti, atbildot uz viņiem adresētajiem iesniegumiem, ievēro atbildes sniegšanas termiņus. Komisija regulāri skatīja deputātu Saeimas sēžu kavējumus.

2008.gada pavasara sesijas laikā tika noskaidrots, ka daudzos gadījumos Saeima netiek informēta par Saeimas deputātu administratīvajiem pārkāpumiem. Tāpat ir gadījumi, kad deputātu administratīvie pārkāpumi tiek izskatīti Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijā un Saeimas sēdēs, bet par tiem leklīetu ministrijas Informācijas centrā ziņu nav. Tādējādi izveidojas situācija, ka daudzos gadījumos Saeimas deputāti tiek administratīvi sodīti bez Saeimas piekrišanas, kas ir Latvijas Satversmes 30.panta pārkāpums.

Ar leklīetu ministriju panākta vienošanās, ka nepilnības ministrijas informācijas sistēmā tiks novērstas un tā regulāri sniegs komisijai apkopotu informāciju par Saeimas deputātu administratīvajiem pārkāpumiem. Lai veicinātu šo sadarbību, komisija leklīetu ministrijai operatīvi sniedz informāciju par visām izmaiņām Saeimas deputātu sastāvā.

2008.gada oktobrī tika organizēta Saeimas Mandātu, ētikas un iesniegumu komisijas pārstāvju vizīte Čehijas parlamentā. Deputāti iepazinās ar radniecīgās komisijas darbu un Čehijas pieredzi deputātu ētikas jautājumu risināšanā. Deputāti iepazinās arī ar apmeklētāju pieņemšanas kārtību un attiecīgās parlamenta struktūras darbības praksi.

Komisija rudens sesijas gaitā izskatīja iesniegumus par Saeimas deputātu Ētikas kodeksa iespējamiem pārkāpumiem. Tie bija:

- frakcijas „Pilsoniskā savienība” priekšsēdētājas Annas Seiles iesniegums par Parlamentāras izmeklēšanas komisijas priekšsēdētāja Jura Dobeļa rīcību, pēc deputātes Ilmas Čepānes pieprasījuma atsakoties sniegt informāciju par komisijas darbību;

-
- deputāta Vladimira Buzajeva iesniegums par Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētāja Pētera Tabūna rīcību, atsakoties komisijas sēdes darba kārtībā iekļaut jautājuma izskatīšanu pēc V.Buzajeva mutiska pieprasījuma.

Šo jautājumu izskatīšanas gaitā tika konstatēts, ka lietas ierosināšanai par Saeimas deputātu Ētikas kodeksa pārkāpumiem nav pamata. Ar deputātu J.Dobeli panākta vienošanās, ka komisijas sēžu protokolu kopijas deputātei I.Čepānei tiks izsniegtas pēc viņas rakstiska pieprasījuma. Deputātam V.Buzajevam ieteikts, pieprasot sarežģītu jautājumu iekļaušanu komisijas darba kārtībā, to darīt rakstiski.

Komisija rudens sesijas laikā izskatīja arī KNAB priekšnieka pienākumu izpildītāja Alvja Vilka iesniegumu par Saeimas deputāta Aleksandra Mirska rīcību, savienojot Saeimas deputāta amatu ar dienestu Zemessardzē un tādējādi pārkāpjot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas. Pēc jautājuma izskatīšanas un situācijas izvērtēšanas komisija nonāca pie slēdziena, ka, lai atrisinātu situāciju, jāveic grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”, dodot tiesības Saeimas deputātiem savienot savu amatu ar dienestu Zemessardzē.

Rudens sesijas laikā komisija izskatīja likumprojektu „**Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē**” un likumprojektu „**Par valsts budžetu 2009.gadam**”.

Komisija trīs sēdēs izskatīja darba grupas priekšlikumus par Saeimas apmeklētāju centra izveidošanu, apskatīja piedāvātas telpas, apsprieda apmeklētāju centra darbības organizācijas variantus un atbalstīja priekšlikumu, kas paredz iesniegumu biroju pakļaut Saeimas Kancelejas direktoram un saglabāt sadarbību ar Mandātu, ētikas un iesniegumu komisiju. Apmeklētāju centra izveidošana nodrošinās iedzīvotājiem iespēju saņemt atbildes uz mutiski uzdotiem jautājumiem un rakstiskiem iesniegumiem, novēršot nepieciešamību noformēt caurlaides.

Rudens sesijas laikā komisija apstiprināja Janīnas Kursītes-Pakules 9.Saeimas deputātes pilnvaras.

PIEPRASĪJUMU KOMISIJA

Jāsaka, ka aizvadītā sesija Pieprasījumu komisijai bija ļoti ražīga, jo opozīcija strādāja aktīvi, un pieprasījumi valdības locekļiem tika iesniegti sešas reizes. Viens no pieprasījumiem Ministru prezidentam Ivaram Godmanim Saeimā tika pieņemts, un par to sēdē bija plašas debates. Līdztekus komisija skatīja arī sabiedrībā aktuālus jautājumus - gan par „Latvenergo” darbu, apgādājot iedzīvotājus ar elektroenerģiju pēc vētras, gan par aktualitātēm Patērētāju tiesību aizsardzības centra darbā.

Augusts Brigmanis,
Pieprasījumu komisijas priekšsēdētājs

Pieprasījumu komisijas deputāti 9.Saeimas 2008.gada rudens sesijas laikā pulcējās 17 sēdēs, strādājot gan ar Saeimas deputātu iesniegtajiem pieprasījumiem un likumdošanas jautājumiem, gan rūpīgi sekojot aktualitātēm un problēmjautājumiem Latvijā.

Pieprasījumu komisijas pamatdarbs saistīts ar Saeimas deputātu pieprasījumiem, kuri 2008.gada rudens sesijā tika iesniegti sešas reizes. Tie ir:

- pieprasījums bērnu un ģimenes lietu ministram Aināram Baštikam „Par ministrijas darbību”;
- pieprasījums satiksmes ministram Aināram Šleseram „Par satiksmes ministra bezdarbību”;
- pieprasījums Ministru prezidentam Ivaram Godmanim „Par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, to atalgojumu un kompensācijām”;
- pieprasījums labklājības ministrei Ivetai Purnei „Par bērnu kopšanas pabalstu”;
- pieprasījums finanšu ministram Atim Slakterim „Par Finanšu ministrijas un Valsts ieņēmumu dienesta izmaksātajām prēmijām”;
- pieprasījums Ministru prezidentam Ivaram Godmanim „Par AS „Parex banka” pārņemšanu valsts īpašumā”.

Pieprasījums Ministru prezidentam Ivaram Godmanim „Par valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību padomes un valdes locekļu skaitu, to atalgojumu un kompensācijām” tika pieņemts kā Saeimas pieprasījums.

Pieprasījumu komisijas darba kārtībā bija arī sabiedrībā aktuāli jautājumi. Deputāti tikās ar Finanšu ministrijas un Ekonomikas ministrijas pārstāvjiem, lai pārrunātu Latvijas ekonomiskās situācijas attīstības prognozes; uzklaustīja informāciju par kritērijiem algu noteikšanā valsts pārvaldē strādājošajiem, kā arī iepazinās ar situāciju Uzturlīdzekļu garantiju fondā. Tāpat tautas priekšstāvji tikās ar AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētāju Kārli Miķelsonu, lai iepazītos ar „Latvenergo” darbu krīzes situācijā, un iepazinās ar Patērētāju tiesību aizsardzības centra darbu un aktuālākajām problēmām patērētāju tiesību jomā.

Pieprasījumu komisija kā līdzatbildīgā skatīja likumprojektu „**Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē**” un likumprojektu „**Par valsts budžetu 2009.gadam**”.

PUBLISKO IZDEVUMU UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Publisko izdevumu un revīzijas komisija strādājusi ciešā saziņā ar Valsts kontroli, skatot valsts un pašvaldību iestāžu auditu rezultātus un sekojot konstatēto trūkumu novēršanas gaitai. Jāuzsver, ka Valsts kontrole strādā ļoti profesionāli un atbildīgi, un Sudrabas kundze personīgi ir iesaistījusies gandrīz visās komisijas sēdēs.

Komisijas un Valsts kontroles sadarbība ir īpaši būtiska krīzes situācijā, kad rūpīgi jāseko, lai nodokļu maksātāju nauda tiktu izmantota precīzi likumos noteiktajiem mērķiem.

Būtiski, ka komisijā strādā 18 deputāti no visām Saeimas frakcijām, un tā ir nepastarpināta iespēja redzēt, kādas problēmas ir ministrijās. Mums ir bijuši ļoti nopietni lēmumi, un komisija ir lūgusi izskatīt arī konkrētu cilvēku atbildību ieņemamajam amatam.

Andris Bērziņš,
Publisko izdevumu un revīzijas komisijas priekšsēdētājs

Rudens sesijā Saeimas Publisko izdevumu un revīzijas komisija ir noturējusi 33 sēdes, kurās izskatīti 40 jautājumi.

Publisko izdevumu un revīzijas komisija nav likumdošanas komisija tradicionālajā izpratnē. Tās pamatdarbs ir Valsts kontroles (VK) ziņojumu izskatīšana, konstatēto trūkumu procesa tālākā uzraudzīšana, kā arī Saeimas grāmatvedības un saimniecisko izdevumu pārbaudīšana.

Kopā ar VK, atbildīgo ministriju un institūciju pārstāvjiem izskatīti astoņi jauni Valsts kontroles revīzijas ziņojumi:

- „Limbažu pilsētas pašvaldības rīcības, iznomājot pašvaldības nekustamos īpašumus, likumība un lietderība”;
- „Dabas resursu nodokļa administrēšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām”;
- „Bezdarbnieka pabalsta piešķiršanas un aprēķināšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām”;
- „Latvijas Republikas 2007.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem”;
- „Labklājības ministrijas padotības iestāžu darbība, nodrošinot valsts budžeta izdevumu atgūšanu par ceļu satiksmes negadījumā cietušās personas sociālo un profesionālo rehabilitāciju, tehnisko palīgīdzekļu izsniegšanu un pensiju un pabalstu izmaksu”;
- „Zilupes novada pašvaldības rīcības ar nekustamajiem īpašumiem atbilstība normatīvo aktu prasībām”;
- „Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbības likumība, nodrošinot valsts militāro objektu atbilstību vides aizsardzības prasībām”;
- „Neatliekamās medicīniskās palīdzības pieejamība un tās nodrošināšanas atbilstība normatīvo aktu prasībām”.

Revidējamām vienībām Publisko izdevumu un revīzijas komisijai jāsniedz informācija par konstatēto trūkumu novēršanu ar VK saskaņotajos termiņos.

Komisijas sēdēs ir izskatīti arī desmit VK ziņojumi par iestāžu veikto darbību uzrādīto trūkumu novēršanā:

- Ekonomikas ministrijā - par ieteikumu izpildi valsts aģentūrā „Mājokļu aģentūra” un *Natura 2000* programmas īstenošanā;
- Izglītības un zinātnes ministrijā - par ieteikumu izpildi pēc 2007.gada pārskata revīzijas, kā arī profesionālās izglītības sistēmā un pirmsskolas izglītības sistēmā;
- Veselības ministrijā - par ieteikumu izpildi pēc 2007.gada pārskata revīzijas, kā arī par trūkumu novēršanu stacionārās ārstniecības iestādēs pastāvošajā atalgojumu sistēmā;
- Labklājības ministrijā - par invalīdu un personu ar funkcionāliem traucējumiem nodrošināšanu ar tehniskajiem palīgīdzekļiem, kā arī sociālo integrāciju un profesionālo rehabilitāciju;
- Finanšu ministrijā - par ieteikumu ieviešanu atalgojumu sistēmas valsts iestādēs pilnveidošanā;
- VB SIA „Latvijas Radio” - par VK ieteikumu ieviešanu saimnieciskajā darbībā.

Publisko izdevumu un revīzijas komisijas sēdēs tiek noskaidroti iemesli, kāpēc institūcijas nav pilnībā iekļāvušās ar VK iepriekš saskaņoto ieteikumu ieviešanas grafikā un, uzklusot argumentus un izvērtējot situāciju, tiek noteikti papildu termiņi nenovērsto trūkumu likvidēšanai.

Pēc VK ierosinājuma komisija skatīja priekšlikumus izmaiņām likumos, lai palielinātu VK darba efektivitāti, kā arī izskatīja VK budžeta pieprasījumu 2009.gadam.

Tāpat komisija rudens sesijā analizējusi Saeimas izdevumus par telefonsarunām un komandējumiem, spriedusi par Saeimas ēdnīcas darbu, atalgojumu sistēmu parlamentā, Saeimas deputātu un darbinieku veselības apdrošināšanu, kā arī parlamenta budžeta izpildes gaitu.

Jāatzīmē, ka Publisko izdevumu un revīzijas komisijas darba grafiks 2008.gada rudens sesijā bija maksimāli noslogots, un tas prasīja gan komisijas deputātu, gan darbinieku saspringtu darbu.

SAIMNIECISKĀ KOMISIJA

Šajā sesijā notikušas deviņas Saimnieciskās komisijas sēdes. Vairākkārt esam sprieduši par Saeimas 2009.gada budžetu un devuši savus priekšlikumus, kā taupīt līdzekļus, un lielā mērā tie arī ir atbalstīti.

Otrs jautājumu bloks ir kompensācijas, un te jāsaprot, ka šajā sesijā deputāti ir dzīvojuši taupības gaisotnē un pārtēriņš nav bijis. Nākamajā gadā meklēsim jaunas iespējas, kā samazināt Saeimas tēriņus, vienlaikus raugoties, lai neciestu ne komisiju, ne deputātu darba kvalitāte.

Vilnis-Edvīns Bresis,
Saimnieciskās komisijas priekšsēdētājs

Saeimas Saimnieciskās komisijas pamatdarbības jautājumi saskaņā ar Saeimas kārtības rullīa 184.pantu ir saistīti ar Saeimas saimniecību. Komisija katru gadu sadarbībā ar Saeimas Kanceleju gatavo ikgadējo Saeimas budžeta pieprasījumu, kā arī koordinē jautājumus, kas saistīti ar Saeimas frakciju, komisiju un deputātu darba nodrošinājumu. Saimnieciskā komisija lemj par deputātiem kompensējamiem izdevumiem (dzīvojamās telpas vai viesnīcas īre, transports un sakari).

2008.gada rudens sesijas laikā ir notikušas deviņas Saimnieciskās komisijas sēdes.

Katra mēneša sākumā Saimnieciskā komisija iepazīnās ar Saeimas Kancelejas sagatavoto pārskatu par kopēšanas darbu izpildi Saeimā iepriekšējā mēnesī.

Ņemot vērā, ka Saimnieciskā komisija nenodarbojas ar likumdošanu, komisijas sēdēs tika izskatīti un pieņemti zināšanai visām Saeimas komisijām rudens sesijas laikā nodotie likumprojekti **„Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē”** un **„Par valsts budžetu 2009.gadam”**.

Saimnieciskā komisija uzklausa Saeimas Kancelejas informāciju par Saeimas ēkās veiktajiem remontiem, notikušajām valsts iepirkuma procedūrām, to rezultātiem un līdz gada beigām veicamajiem saimnieciskajiem darbiem, kā arī Saeimas budžeta līdzekļu izlietojumu.

Skatot budžeta jautājumus, komisija pieņēma zināšanai likumprojektu „Par valsts budžetu 2009.gadam”, kā arī atkārtoti izskatīja un korigēja jūnijā apstiprināto Saeimas 2009.gada budžeta pieprasījumu, iesakot samazinājumu par 3,2 miljoniem latu. Saimnieciskā komisija ieteica Saeimas Prezidijam izskatīt iespējas vēl samazināt budžeta pieprasījumu vairākās pozīcijās, tostarp komandējumu un dienesta braucienu apmaksai, tālrunu abonēšanai un sarunu apmaksai, zemes nomai un deputātu apmācībai.

Tāpat komisijas deputāti iepazīnās un pieņēma zināšanai Juridiskās komisijas sagatavoto likumprojektu **„Grozījumi Saeimas kārtības rullī”**, kas, ievērojot taupības režīmu, nosaka deputātu atalgojuma ierobežojumus 2009.gadā.

NACIONĀLĀS DROŠĪBAS KOMISIJA

Šīs sesijas laikā tika gatavots valsts budžets, un mūsu komisija rūpīgi sekoja šim procesam, strādājot pie valsts drošības iestādēm paredzētā finansējuma. Esam tikušies ar šo iestāžu vadītājiem un vērtējuši gan līdzšinējo darbu, gan uzdevumus 2009.gadā un to veikšanai plānotos resursus. Finansiāli saspringtajā laikā mūsu uzdevums ir rūpēties, lai dienesti varētu veikt savas funkcijas un valsts drošība netiktu apdraudēta.

Lai optimizētu dienestu darbu, esam rosinājuši veikt ļoti nopietnu auditu drošības iestādēs, līdz pat mazākajai nodaļai pārbaudot, kā tiek tērēti līdzekļi un vai nepārklājas iestāžu funkcijas. Šāds audits dos pamatu likumu grozījumiem, kas katrai iestādei noteiks skaidri definētas funkcijas un nepieļaus, ka kāds darbs tiek veikts dubulti.

Dzintars Jaundžeikars,
Nacionālās drošības komisijas priekšsēdētājs

Nacionālās drošības komisija 2008.gada rudens sesijā noturēja 17 klasificētas komisijas sēdes.

Saskaņā ar Nacionālās drošības likumu komisija saņēma Ministru kabineta sagatavoto Nacionālās drošības koncepcijas projektu. Strādājot ar to, komisija uzklaušija Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra informāciju par koncepcijā izvirzītajām prioritātēm, veidojot valsts kopējo drošības politiku. Nacionālās drošības koncepcija nosaka Latvijas nacionālās drošības politiku un nacionālās drošības apdraudējuma novēršanas prioritātes. Komisija atbalstīja koncepciju un virzīja to apstiprināšanai Saeimā.

Komisija kā līdzatbildīgā izskatīja likumprojektu „**Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē**” un nolēma neatbalstīt tā nodošanu izskatīšanai 1.lasījumā Saeimas sēdē.

Saskaņā ar Nacionālās drošības likumu un Valsts drošības iestāžu likumu komisija veic valsts drošības iestāžu darbības un budžeta līdzekļu izlietošanas parlamentāro kontroli.

Rudens sesijas laikā komisija uzklaušīja:

- Satversmes aizsardzības biroja direktoru Jāni Kažociņu par biroja darbību saistībā ar valsts drošību un aizsardzību. Komisija izvērtēja biroja budžeta izlietojumu 2008.gadā un vērtēja biroja budžeta apjoma nepieciešamību 2009.gadam, lai tas sekmīgi spētu īstenot tam ar likumdošanu deleģētās funkcijas;
- Drošības policijas priekšnieku Jāni Reiniku par policijas un dienesta darbību normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros;
- Militārās izlūkošanas un drošības dienesta vadītāju Induli Krēķi par dienesta darbību, funkciju izpildi un dienestam piešķirto 2008.gada valsts budžeta līdzekļu izlietojumu;
- Iekšlietu ministru Mareku Segliņu par ministrijas pārraudzībā esošo institūciju - Valsts policijas un Drošības policijas - darbu, par minētajām iestādēm 2009.gadā paredzētajiem līdzekļiem, par nepieciešamajiem likumu grozījumiem, lai uzlabotu Valsts policijas un Drošības policijas darba efektivitāti, vienlaikus ietaupot valsts budžeta līdzekļus.

Komisija sprieda arī par valsts tiesībsargājošo iestāžu darbību, par valstī uzsāktajiem kriminālprocesiem. Tika uzklaušīts ģenerālprokurors Jānis Maizītis un Valsts policijas Galvenās Kriminālpārvaldes priekšnieks Dailis Lūks. Tāpat deputāti iepazinās ar situāciju banku sektorā, tostarp finanšu tirgus stabilitāti un Latvijas banku finansiālo situāciju. Tika uzklaušīts Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimšēvičs un Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētāja vietnieks Jānis Brazovskis.

Komisija sprieda arī par Informācijas analīzes dienesta darbu un budžeta līdzekļu izlietojumu 2008.gadā.

Komisijas deputāti piedalījās Ministru kabineta izveidotajā starpinstitūciju darba grupā par valsts drošības iestāžu darbības uzraudzības īstenošanai nepieciešamo kontroles mehānismu un valsts drošības iestāžu savstarpējās sadarbības tiesiskā regulējuma pilnveidošanu. Darba grupā tika izvērtēts valsts drošības iestāžu darbības uzraudzības īstenošanai nepieciešamais mehānisms un iespējas, kā pilnveidot valsts drošības iestāžu savstarpējo sadarbību. Darba rezultātā sagatavoti grozījumi Valsts drošības iestāžu likumā un Nacionālās drošības likumā. Likumu grozījumi paredz darbības apjomu Nacionālās drošības komisijai, veicot valsts drošības iestāžu parlamentāro kontroli.

Komisijas slēgtajās sēdēs deputāti iepazinās ar valsts drošības iestāžu klasificētajiem ziņojumiem par Latvijas iekšpolitikas un valsts drošības iestādēm aktuāliem darba jautājumiem.

PILSONĪBAS LIKUMA IZPILDES KOMISIJA

Komisija šajā darba cēlienā turpināja diskusijas, lai pareizā gultnē ievirzītos integrācijas politika Latvijā. Pēdējos gados integrācija notika nepareizā virzienā un bija balstīta uz nepareiziem principiem - to beigās atzina gan sekretariāta ierēdņi, gan par integrācijas jautājumiem atbildīgais ministrs. Tagad ir cerīgi, ka vismaz integrācijas pamatnostādnes, kā es mēdzu teikt, vairs nestāvēs uz galvas, bet gan nostāsies uz kājām. Otrs būtisks jautājums ir par valsts valodu. Mēs turpinām diskusijas par to, kā stiprināt valsts valodas statusu Latvijā. Kā atzinušas atbildīgās institūcijas, latviešu valodas situācija pēdējos gados ir zaudējusi savas pozīcijas, tādēļ šajā jomā ir daudz darāmā. Tāpat būtu pēdējais laiks ķerties pie Pilsonības likuma, un es personīgi atbalstu variantu, ko piedāvājis tieslietu ministrs. Uzskatu, ka būtu jāraksta jauns Pilsonības likums, jo lāpīt ielāpu uz ielāpa vairs nav nekādas nozīmes.

Pēteris Tabūns,
Pilsonības likuma izpildes komisijas priekšsēdētājs

Rudens sesijas laikā notika 14 Pilsonības likuma izpildes komisijas sēdes. Šajā sesijā komisija lielu uzmanību pievērta Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta sagatavotajam Sabiedrības integrācijas politikas pamatnostādņu 2009.-2013.gadam projektam. Tam kopumā tika veltītas trīs sēdes. Komisijas deputāti iepazinās ar pamatnostādņu projektu, uzklusēja sekretariāta vadību par projekta tapšanas gaitu un aktuālākajiem jautājumiem integrācijas jomā. Deputāti guva ieskatu par pamatnostādņu sabiedriskās apspriešanas norisi, kas notika Latvijas novados un Rīgā. Deputāti uzklusēja arī Īpašu uzdevumu ministru sabiedrības integrācijas lietās Oskaru Kastēnu par sekretariāta darbību un paredzēto reorganizācijas gaitu.

Tāpat uz komisijas sēdi bija aicināts Tieslietu ministrijas valsts sekretārs Mārtiņš Lazdovskis, lai informētu par ministrijas nākamā gada budžetu un finansējumu Naturalizācijas pārvaldei un Valsts valodas centram. Deputāti viņu iztaujāja arī par valsts valodas pozīciju stiprināšanu, optimizējot ar valsts valodas kontroli un pielietošanu saistīto iestāžu darbību.

Veicot parlamentārās kontroles funkciju, komisija tikās ar Naturalizācijas pārvaldes priekšnieci Eiženiju Aldermani un interesējās par naturalizācijas procesa gaitu un aktuālajiem jautājumiem pārvaldes darbībā, kā arī par pārvaldes līdzdalību pētījuma „Kvantitatīvs un kvalitatīvs pētījums par sabiedrības integrācijas un pilsonības aktuālajiem aspektiem” tapšanā. Tāpat komisija iepazinās ar Naturalizācijas pārvaldes audita rezultātiem un pārvaldes viedokli par būtiskākajiem auditora iebildumiem.

Lai iepazītos ar jaunumiem imigrācijas jomā, uz komisijas sēdi bija aicināta Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes priekšnieka vietniece Maira Roze.

Savukārt Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāta pārstāvji un eksperti Anita Zorgenfreija un Klāvs Sedlenieks informēja par pētījumu „Kvantitatīvs un kvalitatīvs pētījums par sabiedrības integrācijas un pilsonības aktuālajiem aspektiem”.

Tāpat komisija iepazinās ar Tiesībsarga atzinumu pārbaudes lietā par atšķirībām starp Latvijas Republikas pilsoņu un nepilsoņu tiesībām.

Izbraukuma sēdē komisijas deputāti iepazinās ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darba apstākļiem, telpām un klientu apkalpošanas centra darbību.

20. un 21.novembrī Jūrmalā notika pirmā Baltijas valstu konference, kas bija veltīta pilsonības jautājumiem. Konferenci „Pilsonības institūts Baltijas valstīs” organizēja Naturalizācijas pārvalde ar Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas Augstā komisāra nacionālo minoritāšu jautājumos Knuta Vollebeka atbalstu un tajā bez Latvijas, Lietuvas un Igaunijas pārstāvjiem piedalījās arī Ziemeļvalstu eksperti. Konferencē Saeimas Pilsonības likuma izpildes komisiju pārstāvēja komisijas priekšsēdētājs Pēteris Tabūns. Konferencē Baltijas valstu un Dānijas, Somijas un Norvēģijas pārstāvji sniedza ziņojumus par pilsonības iegūšanas procedūrām katrā no valstīm, naturalizācijas pamatnosacījumiem, dubultpilsonības jautājumu risināšanu, kā arī apsprieda aktuālākos ar pilsonību saistītos jautājumus.

EIROPAS LIETU KOMISIJA

Viens no Eiropas lietu komisijas pamatuzdevumiem ir ministriju sagatavoto nacionālo pozīciju vērtēšana, pirms tās tiek prezentētas ES ministru padomēs. Šajā darbā deputāti ir bijuši ļoti aktīvi un nereti nākuši klajā ar priekšlikumiem, kā labāk prezentēt mūsu valsts viedokli. Līdztekus mēs ļoti nopietni sekojam, vai, gatavojot pozīcijas, ir notikušas konsultācijas ar sociālajiem partneriem un vai ministri personīgi apmeklē sēdes un aizstāv mūsu viedokli. Šajās padomēs nepieciešama augsta līmeņa pārstāvniecība, un ir jāmeklē sabiedrotie, ja vēlamies, lai mēs spētu ietekmēt lēmumus un Latvijas balss izskanētu pietiekami pārliecinoši.

Šajā sesijā skārām arī daudzus citus tematus, tostarp ģenētiski modificēto organismu izmantošanu, struktūrfondu apguvi un Lisabonas stratēģijas nākotni. Tāpat ļoti svarīgs ir jautājums par ietvarlēmuma projektu par rasismu un ksenofobijas apkarošanu. Latvija vēlas panākt, lai ietvarlēmumā iekļautu atsauces gan uz nacismu, gan totalitāro komunismu. Šis jautājums noteikti būs arī tuvāko sesiju aktualitāte.

Tāpat nākamgad rūpīgi sekosim Eiropas fondu apguvei, skatoties, lai līdzekļi tiktu novirzīti tām lietām, kas šobrīd mūsu ekonomikai ir vissvarīgākās.

Vaira Paegle,
Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja

Eiropas lietu komisijā 2008.gada rudens sesijā notikušas 38 sēdes.

Sēdēs deputāti galvenokārt izskatīja un apstiprināja Latvijas nacionālās pozīcijas, pirms to skatīšanas ES ministru padomēs.

Tāpat komisija skatīja attīstības jautājumus un pieņēma zināšanai informāciju par Latvijai nozīmīgām tēmām ES politikas jomā, īpašu uzmanību vēršot ES fondu apgūšanas progresam. Komisijas deputāti secinājuši, ka ministrijām būtu vairāk jādomā par sabiedrības informēšanu šajā jomā, stāstot, kādi ir tautsaimniecības un sabiedrības ieguvumi no ES fondiem. Pie šī jautājuma komisija atgriezīsies jau nākamā gada pirmajā pusē.

Komisijas sēdēs analizēta arī Nacionālā Lisabonas programma 2009.gadam. Eiropas Komisija Lisabonas stratēģijas ietvaros publicēja dokumentu, kas iezīmē ES rīcību, lai pārvarētu globālās finanšu krīzes sekas Eiropā. Tāpat noteikts daudzpusējās uzraudzības process, lai novērtētu Lisabonas stratēģijas īstenošanu ES dalībvalstīs.

Lai pārvarētu globalizācijas izaicinājumus un finanšu krīzi, Eiropas Komisija strādā pie Lisabonas stratēģijas jaunā cikla līdz 2030.gadam, kas kalpos kā ES attīstības stratēģija.

Deputāti ļoti kritiski vērtēja Ekonomikas ministrijas ziņojumu par programmas realizāciju Latvijā 2009.gadā, pieprasot ņemt vērā reālo situāciju valstī un konkretizēt 2009.gada programmas realizācijas plānā noteiktās prioritātes. Tāpat ministrijai uzdots sniegt komisijai papildu informāciju par jautājumiem, uz kuriem Ekonomikas ministrijas pārstāvji atbildēja nepilnīgi. Deputāti rosināja precizēt programmu pēc valsts budžeta un ekonomikas atveseļošanas plāna apstiprināšanas Saeimā.

Tāpat komisija strādā pie Eiropas kontekstā ļoti aktuāla jautājuma - ģenētiski modificētu organismu (ĢMO) izmantošanas. Deputāti vairākkārt ir norādījuši, ka neatbalsta atļauju audzēt ĢMO. Eiropas lietu komisija plāno sarīkot paplašinātu sēdi par šo jautājumu, pieaicinot nevalstiskās organizācijas un zinātniekus.

Eiropas lietu komisijas deputātiem rudens sesijā notika vairākas augsta ranga tikšanās. Īpaši jāuzsver sadarbība ar Gruzijas parlamenta pārstāvjiem. Tika parakstīts saprašanās memorands par Latvijas Republikas Saeimas Eiropas lietu komisijas un Gruzijas parlamenta ES integrācijas komitejas sadarbību jomā, kas saistīta ar Gruzijas integrāciju ES.

Komisijas deputāti tikās ar Gruzijas parlamenta priekšsēdētāju Davidu Bakradzi, Gruzijas parlamenta Eiropas integrācijas komitejas delegāciju, Horvātijas Republikas parlamenta priekšsēdētāju Luku Bebiču, Eiropas

ombudu Nikiforu Diamanduru, kā arī Grieķijas parlamenta Grieķijas-Latvijas parlamentu draudzības grupas pārstāvjiem.

Eiropas lietu komisijas priekšsēdētāja Vaira Paegle tikās ar vairākām amatpersonām, piemēram, Eiropas Biznesa konfederācijas prezidentu Ernestu Antuānu Sejēru, Eiropas Parlamenta informācijas biroja vadītāju Māri Graudiņu, Vācijas Federatīvās Republikas Hesenes federālās zemes Federālo un Eiropas lietu ministru Folkeru Hofu, kā arī ar ASV Nacionālā demokrātijas institūta pārstāvjiem.

Eiropas lietu komisija sadarbībā ar Ungārijas parlamentu un Francijas parlamenta pārstāvju palātu sagatavoja piedāvājumu Eiropas Komisijas izsludinātajam konkursam projekta „Atbalsts Azerbaidžānas parlamentam” (*Support to the Milli Mejlis (Parliament) of the Republic of Azerbaijan*) realizācijai Azerbaidžānas parlamentā. Projekta mērķis ir spēcīnāt parlamenta lomu ES likumdošanas saskaņošanas procesā un attīstīt parlamentāro uzraudzību. Projekta realizācijai plānotais finansējums ir viens miljons eiro un projekta īstenošanai atvēlēti divi gadi. Novembrī notika projekta pieteikuma aizstāvēšana Azerbaidžānas galvaspilsētā Baku, un konkursa rezultāti būs zināmi decembra beigās.

3 un 4.novembrī komisijas priekšsēdētāja Vaira Paegle piedalījās ES Eiropas lietu komisiju konferencē, kas notika Parīzē. Konferencē pieņemtajos secinājumos galvenais uzsvars likts uz nepieciešamību meklēt ekonomiskās un finanšu krīzes risinājumus. Saistībā ar Lisabonas līgumu tika pausta cerība, ka līdz 2008.gada beigām tiks rasts risinājums saistībā ar Īrijas referenduma negatīvo iznākumu.

PARLAMENTĀRĀ IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA SAKARĀ AR IESPĒJAMU PRETLIKUMĪGU UN NEĒTISKU RĪCĪBU TIESLIETU SISTĒMĀ

Šajā sesijā esam iezīmējuši noslēguma posmu komisijas darbam: pamata secinājumi mums ir skaidri un atlicis tikai noapaļot slēdzienus. Runājot par aizvadīto darba cēlienu, viena no interesantākajām sarunām mums bija ar ģenerālprokuroru Maiziša kungu. Tās laikā mēs nonācām pie slēdziena, ka jāveido jauns Prokuratūras likums.

Tāpat tikāmies ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju Bičkoviča kungu. Viens no viņa priekšlikumiem tieslietu sistēmas uzlabošanai ir izvērst tiesneša palīga institūciju, kuras funkcijas likumā patlaban iezīmētas visai skopi. Nākamajā sesijā, protams, neiztiksim arī bez advokāta Andra Grūtupa uzaicināšanas uz komisiju, ar kuru dažādu iemeslu dēļ šajā sesijā tikties neizdevās.

Juris Dobelis,
Parlamentārās izmeklēšanas komisijas
sakarā ar iespējamu pretlikumīgu un neētisku rīcību tieslietu sistēmā priekšsēdētājs

Parlamentārās izmeklēšanas komisija sakarā ar iespējamu pretlikumīgu un neētisku rīcību tieslietu sistēmā pēta:

- tiesvedības sistēmu;
- iespēju piedalīties likumdošanas procesā;
- analizē nelikumīgi iegūtu materiālu publicēšanu.

Rudens sesijā notikušas desmit sēdes, kurās komisijas deputāti:

- apsprieda komisijas priekšsēdētāja sagatavoto atskaiti par komisijas darbu;
- diskutēja par ētikas jautājumiem tieslietu sistēmā;
- tikās ar Tiesnešu ētikas komisijas priekšsēdētāja vietnieci Daci Mitu;
- tikās ar tiesnesi Valdemāru Šubrovski;
- tikās ar ģenerālprokuroru Jāni Maizīti;
- tikās ar Augstākās tiesas priekšsēdētāju Ivaru Bičkoviču;
- sprieda par komisijas turpmāko darbu.

Saeimas komisiju iesniegto informāciju apkopoja Saeimas Preses dienests. Foto - U.Pāže.